

Adatok a Tiszántúl (Crisicum) flórájához

SÜVEGES Kristóf

HUN-REN Ökológiai Kutatóközpont, Ökológiai és Botanikai Intézet, Lendület
Vegetáció és Magbank Dinamikai Kutatócsoport, 2163 Vácrátót, Alkotmány út 2–4.;
eska1994@gmail.com

Érkezett: 2026.03.24.; Átdolgozva: 2026.05.16.; Elfogadva: 2026.05.18.

Kulcsszavak: florisztikai kutatás, másodlagos élőhelyek, öntözőcsatorna, ritka fajok, természetvédelem, vízparti vegetáció.

Összefoglalás: Ebben a közleményben a Crisicum flórájárás területéről mutatok be florisztikai megfigyeléseket. 25 kistáj területéről összesen 270 előfordulási adatot teszek közzé, amelyek 88 taxonhoz tartoznak. A bemutatott fajok között szerepelnek védett fajok (pl. *Bassia sedoides*, *Elatine hungarica*, *Heliotropium supinum*, *Inula germanica*, *Linaria biebersteinii*), adathiányos fajok (pl. *Arctium minus*, *Barbarea stricta*, *Ranunculus baudotii*, *Ranunculus peltatus*, *Rumex maritimus*), ritkább hínarak (*Najas minor*, *Potamogeton berchtoldii*, *Potamogeton pusillus*, *Zannichellia palustris*), terjedési tendenciát mutató őshonos vagy archeofiton egyévesek (pl. *Filago vulgaris*, *Papaver hybridum*, *Xeranthemum cylindraceum*), növényföldrajzi vonatkozásban érdekes növények (pl. *Bupleurum affine*, *Corispermum nitidum*, *Cyperus flavescens*, *Cyperus pannonicus*, *Scutellaria altissima*), idegenhonos taxonok (pl. *Galium humifusum*, *Helminthia echioides*, *Lepidium virginicum*) és páfrányfajok is (pl. *Asplenium adiantum-nigrum*, *Gymnocarpium robertianum*). Számos előfordulási adatot teszek közzé nagyobb tiszántúli csatornákból és közvetlen környezetükből (Keleti-, Nyugati- és Nagykunsági-főcsatornák). Ismertetek gyepekből, mezsgyékről, különböző vizes élőhelyekről, telepített nyárasokból, zavart gyomtársulásokból, vasút mellől, illetve más antropogén környezetből származó észleléseket, továbbá helyreigazítottok egy korábban hibásan közölt florisztikai megfigyelést is.

Idézés: Süveges K. 2026: Adatok a Tiszántúl (Crisicum) flórájához. Bot. Közlem. 113(1): 15–46. <https://doi.org/10.17716/BotKozlem.2026.113.1.15>

Bevezetés

A Crisicum az Alföld és egyben Magyarország legnagyobb flórájárása (Soó 1960, Pócs 1981). Magyar neve (Tiszántúl) kissé megrévesztő lehet, hiszen a flórájárás egy része a Tisza jobb partján helyezkedik el. Északról a Matricum, északkeletről a Samicum (érintőlegesen) és a Nyírségense, nyugatról pedig a Praematricum flórájárások határolják. Dél és kelet felé a Crisicum átnyúlik Magyarország határain túl Szerbia és Románia területére. A határos flórájárásoktól a Crisicum elsősorban klimatikus (Matricum és Samicum), valamint edafikus és vízrajzi (Matricum, Nyírségense, Praematricum) adottságokban különbözik.

A magyar Alföld az eurázsiai sztyeppzóna legnyugatabbi tagja, jellemzően löszös és homokos képződményeken fejlődő vegetációval, emellett jelentős szerepet kap a szikesedés folyamata (a Tiszántúlon főként szolonyec talajok), így hazánk flórájában a leginkább a Crisicumra jellemző taxonok nem meglepő módon gypfajok (a teljesség igénye nélkül pl. *Bassia sedoides*, *Gagea szovitsii*, *Plantago schwarzenbergiana*, *Ranunculus lateriflorus*, *Salvia nutans*, *Trifolium micranthum*, *T. subterraneum*, *Verbena supina*). A Tiszántúlon a kötött talajok a jellemzőek, ugyanakkor helyenként ismertek homokkibukkanások (pl. Hevesi-sík, Sajó–Hernád-sík, Tisza menti területek pl. Szolnok és Tiszafüred körzetében, Orosháza környéke), illetve a Tiszazug területén található homokos területet Soó (1960) a Praematricum Crisicumba beékelődő „exklávéjának” tekinti.

A növényföldrajzi egységek találkozási vonalát a legtöbb esetben nem lehet egzakt módon lehatárolni, ugyanakkor léteznek ezzel kapcsolatos igen informatívnak mondható térképek (vö. MOLNÁR et al. 2024b). A Crisicum és a Matricum természetes határvonalát képezik az Északi-középhegység peremén elhelyezkedő dombsorok, így e két flórajárás határa ebben az esetben objektíven lekövethető. Az Északi-középhegység hatással van a Crisicum növényzetére, egyes fajok egyértelműen a Matricum szomszédságában és annak közelsége miatt jelennek meg a flórajárásban (pl. *Campanula bononiensis*, *Clematis recta*, *Inula conyza*, *Moehringia trinervia*, *Xeranthemum cylindraceum*; vö. SCHMOTZER 2019, BARTHA et al. 2021–). A Crisicum nyugati oldalával határos Praematricum esetében a határvonal már nem feltétlenül olyan éles, mint a Matricum felé. Nagyjából Hatvan és Jászfényszaru térségétől dél-délkelet felé Szolnokig többé-kevésbé a Zagyva folyó jelöli ki a két flórajárás határát, de Jászberény és Szolnok között a Zagyva jobb partján még egyértelműen a kötött talajok a jellemzőek. Szolnoktól Szegedig a Tisza folyó tekinthető egyfajta természetes határvonalnak, ugyanakkor maga a Tisza-völgy egyértelműen a Crisicumhoz tartozik, illetve a flórajárás egyes szakaszokon (pl. Szolnoktól délre és Szegedtől északra) akár tíz kilométerrel is átnyúlik a Tiszán nyugat felé. A két flórajárás kölcsönhatásaképpen elsősorban a határvonalaik mentén a Crisicumban is megjelenik néhány faj, ami inkább a Praematricumra jellemző (pl. *Alyssum desertorum*, *Cyperus pannonicus*, *Lepidium cartilagineum*, *Silene multiflora*; vö. Soó és MÁTHÉ 1938, BARTHA et al. 2021–). A Nyírségense határvonalait a legnehezebb természetföldrajzi támpontok szerint meghatározni, itt egyértelműen a homoktalajok megjelenése jelöli ki a két flórajárás találkozási vonalát; települések alapján lehet egy hozzávetőleges határvonalat húzni: Tiszaeszlár, Hajdúdorog, Debrecen, Sáránd, Létavértes. A Nyírségense és a Crisicum határvonalára is jellemző egyes, nem elsősorban tiszántúli elterjedésű fajok megléte pl. *Cyperus pannonicus*, *Euphorbia villosa*, *Silene multiflora* (vö. LUKÁCS et al. 2017, BARTHA et al. 2021–). Összességében elmondható, hogy

a homokterületek felől viszonylag kevés faj érkezik a Crisicumba, fordított reláció esetén azonban nagyobb lehet a fajszám (vö. pl. LOVAS-KISS és SÜVEGES 2022, SÜVEGES 2023).

A Crisicum az egyik első flórajárás, aminek elkészült a flóraműve (SOÓ és MÁTHÉ 1938), ami az akkori lehetőségeket is figyelembe véve egy meglehetősen alapos munka. A következőkben egy rövidebb – nem a teljességre törekvő – áttekintést igyekszem adni a Crisicum florisztikai irodalmáról a flóramű megjelenését követő időszakról mostanáig. A flóramű megjelenését követően elsősorban Soó Rezső és tanítványai igyekeztek pótolni és kiegészíteni a flórajárásra vonatkozó megfigyeléseket (SOÓ 1940, UJVÁROSI 1940, 1941; SOÓ et al. 1942, SOÓ 1948). A flóramű megjelenését követő egyik legfontosabb irodalom ZSÁK (1941) dolgozata; a szerző rengeteg igen fontos megfigyelést tesz közzé, több, a flórajárásra új faj előfordulásának bemutatásával együtt. A Tisza és közvetlen környékének növényzetével Timár Lajos foglalkozott behatóan, neki sorjában jelentek meg fontosabbnál fontosabb cikkei az 1940-es évektől egészen haláláig (pl. TIMÁR 1948, 1953, 1954a, 1954b, 1957). Ez idő alatt jelent meg UBRIZSY (1949) munkája, aki elsősorban a Dél-Tiszántúlról közöl nagyszámú florisztikai megfigyelést.

Az 1950-es évektől egészen az 1980-as évekig alig jelenik meg tényleges florisztikai cikk az irodalomban, így ebből az időszakból csak néhány fontosabb adatot tartalmazó anyagot érdemes megemlíteni: SOÓ és BORSOS (1957), SIROKI (1965). A hosszú szünetet egy újabb flóramű megszületése követte (SZUJKÓ-LACZA et al. 1982), ami azonban csak a Hortobágyi Nemzeti Park akkori területeiről ismertet egy flóralistát, viszonylag kevés új adattal kiegészítve a Tiszántúl flórájának ismeretét.

Az ezredforduló környékén és azt követően rendre jelennek meg florisztikai munkák, jelentős részt a Dél-Tiszántúlról, de más területekről is (KAPOCSI et al. 1998, PENKSZA és KAPOCSI 1998, MOLNÁR V. és PFEIFFER 1999, BÖLÖNI et al. 2000, KERTÉSZ 2000, MOLNÁR V. és GULYÁS 2001, TÓTH 2003, JAKAB és TÓTH 2003, JAKAB 2005, MOLNÁR 2005, CSATHÓ és CSATHÓ 2009, 2010 stb.). Később jelentős számú florisztikai adat kerül bemutatásra az Észak-Tiszántúlról (TAKÁCS és ZSÓLYOMI 2010, TAKÁCS et al. 2013b, 2014, SÜVEGES et al. 2020), illetve a Heves-Borsodi-síkról (SCHMOTZER 2019). Nagy hatású és hiánypótló munkák KORDA et al. (2017) és LUKÁCS et al. (2017) közleményei. A kunhalmonk növényzetével több dolgozat foglalkozik, a kifejezetten florisztikai céllal íródott nagyobb volumenű munkák: DEÁK et al. (2019), SÜVEGES et al. (2025, 2026). Szeged városának flórájából ismertetnek nagyobb mennyiségű adatot HÁBENCZYUS és SÜVEGES (2024), emellett fontos adalékokkal szolgálnak a flórajárás florisztikai ismereteihez KIS (2022) és KORDA (2024) cikkei. A Crisicum páfrányflórájának ismeretét SÜVEGES és BÁTORI (2025) bővítik.

A flórajárás aktuális természeti állapota ökológiai és konzervációbiológiai szempontból nem megnyugtató. A tájat először a folyószabályozások és lecsapolások, azt követően az élőhelyek beszántása és az intenzív mezőgazdasági tevékenységek térhódítása, valamint a közlekedési hálózat fejlődése alakította egy meglehetősen szétszabdalt, döntően agrárbirtokokkal borított területté. Aktuálisan a klimatikus változások – elsősorban a csapadék eloszlásában és ezzel párhuzamosan az aszályos időszakok hosszának növekedésében tapasztalható eltérések – okoznak egyre gyorsuló ütemű elmozdulásokat a táj élővilágában. Részben az utóbbinak köszönhető a nagyszámú idegenhonos (és egyes őshonosként számontartott) faj újkeletű megjelenése és terjedése is a flórajárásban. A természetvédelmi szervek hathatós közbenjárásának és évtizedek óta töretlen munkájának hála azonban jócskán találni a flórajárásban nagy kiterjedésű természetes élőhelykomplexumokat, elsősorban gyepeket és vizes élőhelyeket, valamint egyes területeken erdőket is.

Anyag és módszer

A cikkben a fajok nevezéktana és sorszámozása tekintetében KIRÁLY (2009) munkáját követtem, a tárgyalt orchideák megnevezése esetében azonban MOLNÁR V. és CSÁBI (2021) kötetét vettem alapul; az anyagban szereplő csilárkamoszat megnevezése megegyezik az AlgaeBase-en használt névvel (GUIRY és GUIRY 2026). A bemutatott előfordulások kapcsán a következő adatokat tüntettem fel: az adathoz tartozó földrajzi kistájukat (DÖVÉNYI 2010 alapján), az érintett település nevét, esetenként dűlőnevet vagy más földrajzi nevet (pl. kunhalom, csatorna), illetve – ha relevánsnak ítélttem – az előfordulás körülményeinek rövid leírását. Az enumerációban bemutatott új előfordulások kapcsán megadtam – szögletes zárójelben – az érintett közép-európai flóratérképezési háló negyedkvadrátjainak (továbbiakban KEF-kvadrát) azonosítóját (NIKLFIELD 1971). Az ismertetett megfigyelések döntő többsége a 2020–2025-ös időszakból származik, csak az ezektől eltérő, korábbi keltezésű (2017–2019) megfigyelések esetében írtam ki az évszámot zárójelben, a KEF-kvadrát jelzése után. Az adatoknál szereplő monogramok – zárójelben, a KEF-kvadrát előtt – a közös terepbejárások résztvevőit, illetve közlésre átengedett adatok észlelőit jelzik: Hábcenzys Alida Anna (HA), Haszonits Győző (HGy), Kis Szabolcs (KSz), Molnár V. Artila (MVA), Nagy Timea (NT), Süveges Kristóf (SK), Takács Artila (TA), Tálás László Máté (TLM).

Az észlelések bemutatását az adott faj korábbi herbáriumi és/vagy irodalmi adatainak felsorolása követi (beleértve ebbe a flóratérképezést és az azóta keletkezett publikálatlan, a flóraatlaszba feltöltésre került megfigyeléseket). A herbáriumi adatok felkutatása során a Debreceni Egyetem Soó Rezső herbáriumát

(DE) tekintetem át; emellett a jászberényi Jász Múzeum növénygyűjteményéről, a Debreceni Egyetem Siroki Zoltán herbáriumáról, valamint az ELTE Fűvészkert növénygyűjteményéről (BPU) készült adatbázisokat is átnéztem (BUSCHMANN 2013, TAKÁCS et al. 2015, NÓTÁRI et al. 2017). A leginkább adathiányos taxonok kapcsán, valamint a florisztikai értelemben jelentősnek gondolt megfigyelések esetében a 2023–2025-ös időszakban átnéztem a Magyar Természettudományi Múzeum Növénytárában (BP) található gyűjtéseket is. Azoknak a taxonoknak a sorszama előtt, amelyeknél vizsgáltam az MTM Növénytár gyűjteményét, egy * jelet tettem. A dolgozatban rendszeresen citált flóramű (SOÓ és MÁTHÉ 1938) kapcsán csak akkor jeleztem az általuk összegyűjtött adatok eredeti szerzőjét (szerzőit), ha a most közölt adat megerősítő, vagy ha az adott megfigyelés kontextusba helyezése kapcsán a korábbi adatok precízebb háttere többletinformációval bír. Az egyes észlelések florisztikai jelentőségének függvényében a herbáriumi és/vagy irodalmi adatok bemutatása helyenként az egész flórajárára kiterjed, kisebb jelentőségű adatok esetében azonban csak a lokálisan vagy a kistáj szinten érvényes korábbi megfigyeléseket ismertetem. A legtöbb alább ismertetett faj esetében (legalább egy előfordulásról) gyűjtöttem is példányt vagy példányokat, amelyeket a Debreceni Egyetem Soó Rezső herbáriumában (DE), a 2024-es évtől pedig a Magyar Természettudományi Múzeum Növénytárában (BP) helyeztem el. Az enumerációban a kistájak nevei (lásd 1. táblázat) és a főcsatorna főnév rövidítve (fcst.) szerepelnek.

1. táblázat. Az érintett kistájak rövidítése és a közölt fajok száma.

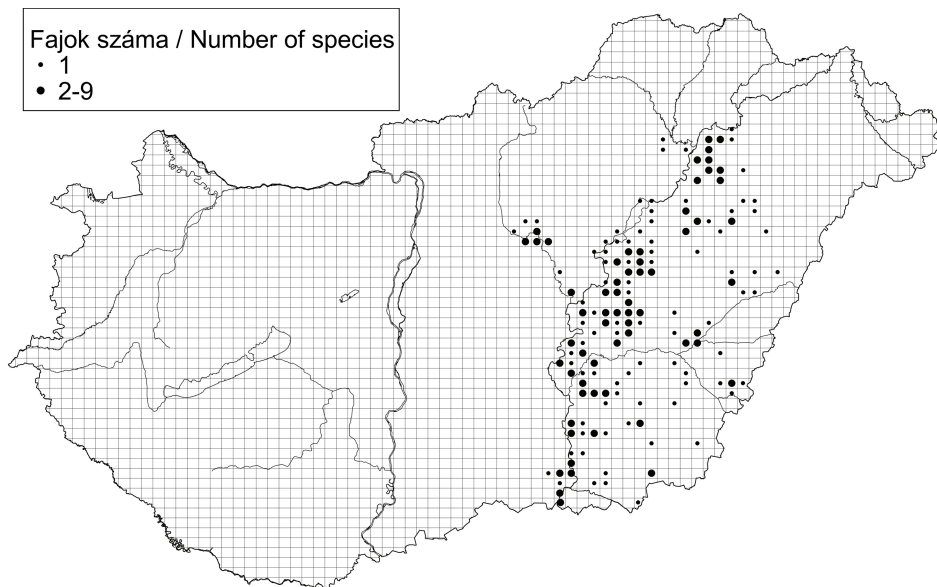
Table 1. Abbreviations of the microregions and the number of species reported from them.

Kistáj neve	Kistáj rövidítése	Közölt fajok száma	Kistáj neve	Kistáj rövidítése	Közölt fajok száma
Békési-hát	Bh	5	Jászság	Já	7
Békési-sík	Bs	6	Kis-Sárrét	KS	3
Berettyó–Kálló-köze	BKk	2	Körös menti sík	Kms	8
Borsodi-ártér	Bá	3	Körösszög	Ksz	8
Csongrádi-sík	Css	20	Marósszög	Msz	3
Dél-Hajdúság	DH	3	Nagy-Sárrét	NS	3
Dél-Tisza-völgy	DTv	19	Sajó–Hernád-sík	SHs	2
Dévaványai-sík	Ds	6	Szolnoki-ártér	Szá	5
Gyöngyösi-sík	Gys	4	Szolnok–Túri-sík	SzTs	20
Hajdúhát	Hh	5	Taktaköz	Tk	2
Hatvani-sík	Hs	4	Tiszafüred–Kunhegyesi-sík	TKs	25
Hevesi-ártér	Há	4	Tiszazug	Tz	5
Hortobágy	Ho	25			

Az enumerációban 11 védett faj esetében csak a lelőhelyeket és az érintett KEF-kvadrátokat adtam meg (ezek sorszáma *dőlt* szedésű). Az erre a 11 fajra vonatkozó észlelések florisztikai értéke meglehetősen csekély, ezért értékelésüktől eltekintek, ugyanakkor konzervációbiológiai megközelítésből fontosnak tartom elterjedésük minél pontosabb ismeretét.

Eredmények

A dolgozatban 270 új előfordulást mutatok be, melyek egy csillárkamozsatra és 87 edényes növényfajra vonatkoznak. A felsorolásban szereplő növények közül 27 védett taxon. Adataim 25 kistájat érintenek, nagyobb mennyiségű megfigyelést a Csongrádi-sík, a Dél-Tisza-völgy, a Hortobágy, a Szolnok–Túri-sík és a Tiszafüred–Kunhegyesi-sík területéről közlök (1. táblázat). A bemutatott előfordulások 96 település közigazgatási határát és 148 KEF-kvadrátot érintenek (1. ábra), a kvadrátonként közölt fajok száma 1 és 9 között változik.

1. ábra. A dolgozatban közölt florisztikai adatok származási helye KEF kvadrátok szerint. A fekete pontok mérete a tárgyalt fajok számát jelzi.

Fig. 1. Place of origin of the floristic data presented in this paper according to CEU quadrats. The size of the black dots indicates the number of species covered in this work.

Enumeráció

---- *Nitellopsis obtusa* (Desvaux in Loiseleur) J. Groves – **Ho**, *Polgár*: a Nyugati-fcst. kiszélesedő, ún. víztároló részén [8193.1]. – Ritka, vörös listás csillárkamoszat (NÉMETH 2005), aminek alig ismert magyarországi előfordulása. Néhány frissebb dunántúli adata a flóraatlaszban is szerepel (BARTHA et al. 2021–).

37. *Asplenium trichomanes* L. – **Css**, *Mezőhegyes*: vasútállomás, régi épület északi kitérségű téglafalán [9690.4]. – Alföldi előfordulásai elsősorban antropogén élőhelyekhez köthetők (vö. SÜVEGES és BÁTORI 2025), legközelebbi előfordulása egy szomszédos KEF-kvadrátból származó flóratérképezési adat Csanádalbertiből (BARTHA et al. 2021–).

39. *Asplenium adiantum-nigrum* L. – **Ds**, *Szeghalom*: vasútállomás, régi rakodó téglázott falán, perem alatt, egyetlen tő [8992.4]. **Css**, *Mezőhegyes*: vasútállomás, régi épület északi kitérségű téglafalán [9690.4]. **Bh**, *Orosháza*: az Október 6. utcai húsüzemnek a vasút felé néző, északi kitérségű téglafalán, néhány tő [9490.1]. – Eddig csak két ismert megfigyelése volt a Crisicumban, az egyik előfordulása Gyomaendrőd mellett ismert, a mostaniakhoz hasonló élőhelyről (SÜVEGES és BÁTORI 2025).

40. *Asplenium ruta-muraria* L. – **Css**, *Mezőhegyes*: vasútállomás, régi épület északi kitérségű téglafalán [9690.4]. – Az Alföldön téglafalakon, kutakban megjelenő páfrányfaj (vö. SÜVEGES és BÁTORI 2025), Mezőhegyeshez legközelebbi előfordulásai Gyula (BÖLÖNI et al. 2000) és Szeged (TAMÁS et al. 2017) mellől ismertek.

47. *Gymnocarpium robertianum* (Hoffm.) Newman – **Css**, *Mezőhegyes*: vasútállomás, régi épület északi kitérségű téglafalán, foltokban tömeges [9690.4]. – Most közölt megfigyelése a második adata a Tiszántúlról; Gyomaendrődön a mezőhegyesi előfordulásához hasonló körülmények között él (SÜVEGES és BÁTORI 2025).

55. *Dryopteris filix-mas* (L.) Schott – **Bá**, *Tiszaújváros*: belterület, Építők útja, régi épület árnyas téglafalán [8092.3]. **Bh**, *Orosháza*: az Október 6. utcai húsüzemnek a vasút felé néző, északi kitérségű téglafalán, egyetlen tő [9490.1]. – A Tiszántúlon természetes élőhelyek közül elsősorban ligeterdőkben találkozhatunk a fajjal (pl. BÖLÖNI et al. 2000, KORDA 2024), korábbi adatait SÜVEGES és BÁTORI (2025) összegzik, illetve más települések téglafalairól is jelzik.

61. *Salvinia natans* (L.) All. – **TKs**, *Kunhegyes*: Nagykunsági III-2. öntözőcsatorna [8690.1].

146. *Urtica urens* L. – **SHs**, *Nyékládháza*: belterület, Vitéz utca, kerítés tövében [8091.1]. **Hh**, *Hajdúnánás*: Gábor Áron utca, udvarban [8194.4]. – Hajdúnánásról korábban UJVÁROSI (1937) is jelezte. SOÓ és MÁTHÉ (1938) flóramű-

vükben közönséges fajként hivatkoznak rá, azonban manapság a hagyományos háztáji és tanyasi gazdálkodás visszaszorulásával országszerte ritkulófélben van.

192. *Rumex maritimus* L. – **Ho, Hortobágy**: Halas-fenek, kiszáradó mocsár pionír foltjain [8492.3] (2017). **DTv, Tiszakürt**: Aradvány, üde pionír növényzetben gyakori, illetve a Tisza partján, iszapvegetációban, szálinként [9186.2]. – SOÓ és MÁTHÉ (1938) alapján korábban szórványos faj, amit pl. a Hortobágyról is jeleznek. Aktuálisan alig néhány adata ismert (TAKÁCS et al. 2013b, 2014, BARTHA et al. 2021–), úgy tűnik, a Crisicumban visszaszorulóban lévő ritka vagy erősen adathiányos taxon.

213. *Chenopodium botrys* L. – **Css, Szegvár**: a 45-ös főút mentén, útpadkán, egy újonnan épült körforgalomnál [9487.2]. **KS, Sarkad**: Borsó-szigeti-dűlő, frissen (a megtalálás előtt 1-2 évvel) létesített murvás úton, egyetlen tő [9294.2]. – A faj ritka a Tiszántúlon, de régebbi (SOÓ és MÁTHÉ 1938) és újabb (BARTHA et al. 2021–, HÁBENCZYUS és SÜVEGES 2024) adatai alapján sporadikusan bárhol felbukkanhat. Véleményem szerint építési anyaggal került mindkét új előfordulási helyére.

220. *Chenopodium vulvaria* L. – **KS, Vésztő**: Kossuth Lajos utca, belterületi nyírt gyepe [9093.4]. **Ho, Hortobágy**: belterület, Czinege János utca, egy bolt udvarán [8493.1]. **Ds, Füzesgyarmat**: Kossuth Lajos utca, magánkert nyírt gyepe [8993.1]. **TKs, Tiszaroff**: Süllő utca, a kocsma előtti taposott területen [8688.2]. **Abádszalók**: Alsóerdősor út, egy udvarban [8589.2]. Legtöbbször félművelésű, nyírt és/vagy taposott gyepekben fordul elő, belterületeken. – A flórajárásban régebbi és aktuális adatai alapján is szórványos (vö. SOÓ és MÁTHÉ 1938, SZUJKÓ-LACZA et al. 1982, BARTHA et al. 2021–). Általában kis egyedszámmal jelentkezik, gyakran *Polygonum aviculare* agg. társaságában, melyek között heverő szárú hajtásait alkalmasint igen nehéz észrevenni.

243. *Kochia prostrata* (L.) Schrad. – **DTv, Cibakháza**: a Tisza bal parti árvízvédelmi töltésének kopár, felszakadozott gyepeiben, *Agropyron cristatum*-mal [9087.1]. – A jelzett térségből korábbról Zsák Z. adatait ismerjük (SOÓ és MÁTHÉ 1938, ZSÁK 1941). Elsősorban löszfalak, szakadópartok és szikes puszták faja, amely gyakran jelenik meg kurgánokon, egyik legközelebbi újabb adata is egy kengyeli kunhalomról származik (DEÁK et al. 2019). Egy árvízvédelmi töltésről korábban BUDAI (1916) is jelezte, Mezőtúr mellől.

245. *Bassia sedoides* (Pall.) Asch. – **Ds, Ecsegfalva**: a településtől délre, egy földút mentén, egyetlen tő [8891.4]. **SzTs, Törökszentmiklós-Surjány**: a településrész északi szomszédságában, egy korábbi anyagnyerő helyen (agyagbánya), pionír felszíneken, szórványosan [8788.4]; **Törökszentmiklós**: Kucori-dűlő, a Nagykunsági-fcst. töltésének oldalában [8889.3]. – Most közölt adatai jól illeszkednek a faj korábbi (SOÓ és MÁTHÉ 1938) és újabb megfigyelései közé (BARTHA et al. 2021–). Elsősorban szikes puszták faja, újabb adatainak közlését védettsé-

ge mellett az élőhelyválasztása miatt tartom fontosnak: ruderális, zavart élőhelyeken is megjelenik; zavarástűrő voltára már korábban is felhívták a figyelmet (JAKAB 2005, 2012).

246. *Corispermum nitidum* Kit. – **SzTs**, *Tiszaföldvár*: a vasútállomás északi szomszédságában lévő anyagdepó területen, egy homokkupac lábánál és peremén; minden bizonnyal a homokkal hurcolták be itteni lelőhelyére [9087.2]. **DTv**, *Szeged*: a Czibula utca és a Gumis-tó között frissen létesített vasúti töltésen, döngölt kavicsmurván, egyetlen tő [9786.4]. – A flórajárásból alig ismert előfordulása: első említése Tiszasasról ismert, ahol homokon fordult elő (SOÓ és BORSOS 1957), egy későbbi adata pedig Orosháza mellől származik (JAKAB és TÓTH 2003), később Debrecen (Takács A. 2019, DE) és Szeged mellől vált ismertté, mindkét helyen vasút mellől; korábbi szegedi adata ugyanarról a vasútvonalról származik, ahonnan most közölt megfigyelése is bemutatásra kerül (HÁNBENCZYUS és SÜVEGES 2024).

254. *Salsola soda* L. – **TKs**, *Abádszalók*: a Hegyes-halmi-dűlő és a Nagy-Szák-dűlő közötti szikes gyeppen [8590.3].

337. *Agrostemma githago* L. – **SzTs**, *Túrkeve*: egy benzinkút melletti bolygott pionír felszínen (HGy) [8890.3]. **DTv**, *Szeged*: Fehér-tó, a halgazdaság tavai közötti töltésen, a takarmányszállításra használt kisvasút nyomvonalán, egyetlen tő; alighanem a takarmányból kiszóródott magról kelt egyed [9686.4]. **Tz**, *Tiszainoka*: Reksza, földút mentén, gyomos szegélyben [9187.1]. – A Duna–Tisza köze homokterületein általánosan elterjedt faj a Tiszántúlon napjainkban csak sporadikusan jelentkezik (vö. JAKAB 2012, BARTHA et al. 2021–), habár SOÓ és MÁTHÉ (1938) még közönségesnek tartották. Néhány újabb adatát MOLNÁR et al. (2017) mutatja be. Mivel egyéves magkeverékekben is vetik, ezért nem kizárt, hogy túrkevei előfordulási helyére is magkeverékekkel került.

352. *Silene noctiflora* L. – **Já**, *Jásztelek*: Pusztamizsei-erdő, a Zagyva árnyas rézsűin [8585.2]. **Ho**, *Hortobágy*: a vasútállomás mellett, zavart, árnyas szegélyben néhány tő [8492.2]. **Bs**, *Békéscsaba*: Gerla, cserjék alatt, gyomos helyen [9293.3]. **Kms**, *Sarkad*: Bogát (dűlő), a településtől északra, kerékpárút mentén, árnyas erdőszélen [9294.1]. – Békés vármegyéből, a jelzett adatok környékéről már BORBÁS (1881) is említi erdőkből; SOÓ és MÁTHÉ (1938) Borbás megfigyelésén túl alig pár adatot tüntetnek fel a flórajárásból. A Jászságból és a Hortobágyról csak flóratérképezési adatait találtam (BARTHA et al. 2021–). Vélhetően adathiános taxon.

431. *Ranunculus peltatus* Schrank s. l. – **Ho**, *Szorgalmatos*: Púposi-dűlő, szántó belvizében [8094.1]. – A vízigoglárkák taxonómiájával kapcsolatos hazai ismeretek nem voltak teljesen tisztázva a tiszántúli flóramű megjelenésekor (SOÓ és MÁTHÉ 1938), ezért az ott szereplő előfordulási adatok egy részénél nem egyértelmű, hogy melyik aktuálisan elfogadott fajhoz tartoznak. KIRÁLY

(2009) a *Ranunculus petiveri*-vel egy fajként összevonva ismerteti a *R. peltatus*-t. Mindezek tükrében FELFÖLDY (1990) elterjedési térképeit tanulmányozva a taxon viszonylag elterjedt kell legyen az Alföldön, habár aktuális előfordulásairól alig adnak hírt a recens irodalomban (BARTHA et al. 2021–). Ismert egy gyűjtése Kardoskútról (Virók V. 2004, DE). Nem egyértelmű, hogy adathiányról, vagy a faj valós, recens visszaszorulásáról van szó. A faj (vagy fajcsoport) taxonómiai helyzete továbbra is bizonytalan.

432. *Ranunculus baudotii* Godr. – **Ksz**, **Szentes**: Kamocsai-gyep, szikes mocsárban [9287.4]. – A *Ranunculus peltatus*hoz hasonlóan régebbi adatai megkérdőjelezhetőek (Soó és MÁTHÉ 1938, Soó és BORSOS 1957, SZUJKÓ-LACZA et al. 1982). FELFÖLDY (1990) térképei a szerzőnek a herbáriumi revízióját követően jelentek meg, így az ott feltüntetett adatpontok alapján a szikes tavi specialista *R. baudotii* egy kifejezetten ritka faj hazánkban. A Tiszántúlról egy adatát JAKAB (2005) közli Dévaványáról. A JAKAB (2012) elterjedési térképén megjelent – a fajra vonatkoztatott két bizonytalan – archív adatok vannak feltüntetve a flóraatlaszban recens előfordulásként Gyomaendrőd és Gyula mellől; emellett csak egy földéaki flóratérképezési adata ismert (vö. BARTHA et al. 2021–). Kardoskútról Virók V. (2004, DE), Mezőtúrról Lukács B. A. (2013, DE) gyűjtötte. Nem egyértelmű, hogy valóban ritka faj, vagy adathiányról van szó és nem ismerjük a pontos elterjedését.

439. *Ranunculus lateriflorus* DC. – **SzTs**, **Kengyel**: Gyilkos-lapos [8887.4].

478. *Papaver hybridum* L. – **Tz**, **Nagyrev**: Nagyrevi-tanyák, szántók szegélyében [9087.3]. **Bh**, **Kaszaper**: a temető melletti bolygatott, gyomos gyepben [9590.2]. **Css**, **Szentes**: Mucsi-hát, löszgyep gyomosabb foltjain [9288.4]. **SzTs**, **Mezőtúr**: Törő-halom [9089.1]. – Az ország nagy részén igen ritka vagy hiányzik, a Dél-Tiszántúlon azonban szórványos előfordulású faj (BARTHA et al. 2021–). Újabban főleg kunhalmokról jegyzik (HERCZEG et al. 2006, CSATHÓ et al. 2015, BEDE és CSATHÓ 2019, SÜVEGES et al. 2025), de felhagyott szántóról (SALLAINÉ KAPOCSI 2009) és gyomos gyepekből is előkerült már (PENKSZA és KAPOCSI 1998, JAKAB 2005).

482. *Glaucium corniculatum* (L.) Rudolph – **Hh**, **Debrecen**: a Nagysándor József-halom és a Domokos Márton út között, egy frissen létesített földút gyomos szegélyein [8495.4]. – Korábban gyakori, mára erősen megritkult gyomfaj. Újabban elsősorban tiszántúli kunhalmokról jelzik (SÜVEGES et al. 2025), legközelebbi előfordulása is egy debreceni kurgánról ismert (DEÁK et al. 2019).

523. *Barbarea stricta* Andrz. – **DTv**, **Hódmezővásárhely**: Körtvélyesi Tiszaholtág, a Körtvélyesi szivattyútelep kifolyócsatornájának partján és a kövezés repedéseiben [9587.3]. **Szá**, **Szolnok**: a Feketevárosi-Holt-Tisza partján [8887.2]; **Nagykörű**: Homok-sziget, gyalogakácosban és földutak mentén [8788.2]. **Há**, **Pély**: az Alsó-sziget és az árvízvédelmi töltés között, gyalogakácosokban, nyiladé-

kokban, erdőszegélyeken [8588.4]. **Hs**, *Jászberény*: a Jászsági Zagyva-ártér Natura 2000 területen, a Zagyva jobb oldalán, a hullámtéren, árnyas, időszakos vízborítással jellemezhető mélyedésben, egyetlen tő [8585.1]. – Soó és MÁTHÉ (1938) nem említik flóraművükben, azonban később egy egyeki adatát SZUJKÓ-LACZA et al. (1982) mutatja be, illetve Tiszafüred mellől SIROKI (1965) jelzi. Újabb irodalmi adatai a Crisicum északi részéről (TAKÁCS et al. 2013b, TAKÁCS et al. 2014; SÜVEGES et al. 2020) és Tiszapüspöki mellől (MOLNÁR et al. 2019) ismeretek. Tiszakürtről gyűjtötték is (Gulyás G. 2017, DE). A flóratérképezés során alig néhány kvadrátból került elő a tiszai Alföld középső és déli részeiről (BARTHA et al. 2021–). A Tisza mentén alighanem sokkal gyakoribb, véleményem szerint gyakran szem elől tévesztett faj.

599. *Lepidium virginicum* L. – **Ds**, *Szeghalom*: vasútállomás, zavart felszíneken, néhány tő [8992.4]. – Alig néhány adata ismert a flórajárásból, melyeket MOLNÁR et al. (2022) foglalnak össze. A kistájra új!

601. *Lepidium densiflorum* Schrad. – **TKs**, *Kunhegyes*: vasútállomás, zavart felszíneken [8689.2]. **Há**, *Kisköre*: vasútállomás, zavart felszíneken [8588.2]. **Ksz**, *Kunszentmárton*: a Köttön-halom környékén, földúton, zavart helyeken [9287.2]. **Tk**, *Tiszadob*: a felhagyott vasútállomás környékén, zavart felszíneken (az állomás egy 2009 óta nem üzemelő vasúti vonal mentén található) [8093.1]. **Bs**, *Telekgerendás*: vasútállomás, a vágányok mentén és a rakodó környékén [9391.2]; *Mezőberény*: vasútállomás, zavart felszíneken [9192.3]; *Nagyszénás*: vasútállomás, a rakodó környékén [9390.1]. **Kms**, *Körösladány*: vasútállomás, az állomás környéki zavart felszíneken [9092.2]. **NS**, *Sáp*: vasútállomás, zavart felszíneken [8794.1]. **SzTs**, *Mezőtúr*: vasútállomás, zavart felszíneken [8989.4]. **BKk**, *Konyár*: vasútállomás [8696.3]. – A faj igen jelentős terjedésen esett át az elmúlt évtizedekben, és kifejezetten sokszor fordul elő vasútvonalak mentén (SCHMIDT et al. 2024). A Tiszántúlon is jóval gyakoribb, mint azt az elterjedési térképe mutatja (BARTHA et al. 2021–).

603. *Coronopus squamatus* (Forssk.) Asch. – **Já**, *Szolnok*: Alcsi-dög-ér, szántók közt futó földúton, szórványosan néhány példány [8787.3]. **Ksz**, *Kunszentmárton*: Öcsöd és Kunszentmárton határán, földúton [9188.3]. **SzTs**, *Mezőtúr*: Város-tanya környéke, földúton [9089.1]. – A Jászságból és környékéről jól ismert: Jászberény (Buschmann F. és Bánkuti K. 1997 in BUSCHMANN 2013), Besenyszög (Priszter Sz. 1969 in NÓTÁRI et al. 2017, BARTHA et al. 2021–), Szászberek és Újszász (Soó és MÁTHÉ 1938), Solnok (TIMÁR 1954b), Alattyan (MOLNÁR 2021). Kunszentmárton és Öcsöd környékéről UBRIZSY (1949) is közli. A *Crisicum* középső-déli részein helyenként gyakori faj (vö. JAKAB 2012), a Tiszát nyugat felé átlépve látványosan megritkul (BARTHA et al. 2021–).

625. *Reseda luteola* L. – **TKs**, *Tiszafüred*: a 33-as főút gyomos mezsgyéjén, a tiszafüredi Debreceni út bekötésénél [8390.4] (2019). – Soó és MÁTHÉ (1938)

legközelebb Újszentmargitáról (Ohat) közlik. Újabban Ároktő mellett, a Tisza jobb partján észlelték (SÜVEGES et al. 2020), ami az újabb előfordulásához legközelebb eső lokalitása. Az egész Tiszántúlon ritka (BARTHA et al. 2021–, SÜVEGES et al. 2025).

637. *Sedum caespitosum* (Cav.) DC. – **DTv, Sándorfalva**: a Békás-dűlőtől északra, szürkemarhával legeltetett szikes gyepekben [9687.3]. **Css, Hódmezővásárhely**: 45-ös főút, a 47-es főút közelében, egy körforgalom útpadkáján [9587.4]. – Újabb előfordulásai jól illeszkednek a térségből ismert eddigi lokalitásaihoz (vö. JAKAB 2005, 2012; BARTHA et al. 2021–). A sótűrő növények utak mentén való terjedése jól ismert jelenség (vö. FEKETE et al. 2022), így nem meglepő, hogy ennek a fajnak újabban egyre több útpadkán való előfordulása vált ismertté hazánkban (vö. MOLNÁR V. et al. 2024).

717. *Potentilla indica* (Andrews) Focke – **Msz, Maroslele**: belterület, Makói utca, nyírt gyeppen [9788.1]. – A kistájra új! A Dél-Tiszántúlról csak Szabadkígyósról (KORDA et al. 2017) és Szegedről jelzik (HÁBENCZYUS és SÜVEGES 2024).

819. *Cerasus mahaleb* (L.) Mill. – **TKs, Kunhegyes**: a településtől délnyugatra, a Nagykunsági-fcst. bal parti szivárgócsatornáját kísérő cserjésben, illetve a fcst. mentén, elszórtan egy-egy példány [8689.4]. – Alföldi megjelenéseit a botanikus szakma adventív előfordulásokként kezeli. Elsősorban homokvidékeinken terjed, különböző telepített és/vagy jellegtelen erdőkben, emellett a Duna-Tisza közén egyes erdőtelepítések elegyfajaként ültetik is az erdőgazdálkodók, a Tiszántúlról viszont alig ismert néhány észlelése (BARTHA et al. 2021–).

824. *Amygdalus nana* L. – **SzTs, Mezőtúr és Túrkeve**: Kis-Póhamara (dűlő), a két település közigazgatási határán futó egyik akácos mezsgyén néhány polikormon, összesen mintegy 100 m²-en [8989.2]. – A faj tiszántúli előfordulásait BÖLÖNI és HORVÁTH (1999) összegzik. Később néhány adatát TÓTH (2003), JAKAB és TÓTH (2003), MOLNÁR (2005), LUKÁCS et al. (2017) és DEÁK et al. (2023) mutatják be. Az élőhelyei eltűnésével jobbra mezsgyékre kiszoruló faj (LESKU és MOLNÁR 2007) igen szívós is tud lenni, sarjtelepeinek töredékéből képes gyorsan újrakolonizálni a számára kedvező felszíneket (vö. DEÁK et al. 2023). Új lelőhelyének érdekessége, hogy a vegetációs szempontból kifejezetten gyenge természetességű, ökológiai értelemben rossz állapotú, szántók között futó akácos mezsgyén a törpemandulán kívül más értékes fajt nem észleltem, ugyanakkor az előfordulási helyzetben semmi nem utalt arra, hogy a növény telepítés maradványa volna.

*897. *Vicia tenuifolia* Roth – **SzTs, Mezőtúr**: Bocskoros, cserjés szegélyben [8989.3]; **Kengyel**: a Tiszatenyő felé tartó műút mezsgyéjén [8888.3]. **Szá, Tiszatenyő**: a vasúti átkelőhely környékén, cserjés, félárnýekos mezsgyén [8888.3]. **Ksz, Öcsöd**: a településtől délre, a Vágó-halom mellett, cserjés szegély-

ben, illetve a 44-es főút mellett, a településtől nyugatra [9188.1]. *DH*, *Derecske*: Nyalakodó, egy telepített nyáras szegélyében [8694.4]. *Css*, *Szentes*: a Kajánújfalu felé tartó műút mentén, többfelé, félárnyékos, cserjés szegélyeken [9288.3]. *Tz*, *Kunszentmárton*: a 442-es út mezsgyéjén, többfelé [9087.4; 9187.2]. *TKs*, *Kunmadaras*: a település nyugati szélén, a 34-es főút mezsgyéjén [8590.4], illetve a település közigazgatási határának északi szélén, a 34-es főút mezsgyéjén [8590.2]; *Karcag*: a települést Kunmadarassal összekötő műút mezsgyéjén, a berekfürdői elágazástól Kunmadaras felé [8690.2]. Tipikus erdőszegély faj, ezért leggyakrabban félárnyékos élőhelyeken fordul elő, sokszor cserjéknek támaszkodva. – Régebbi adatait SOÓ és MÁTHÉ (1938) összegzik, amelyek elsősorban a Tiszántúl déli felére esnek. Enumerációjukból hiányzik néhány herbáriumi tétel: Mezőtúr (Budai J. 1895, BP), Makó és Mezőkovácsháza (Thaisz L. 1905, BP); Mezőhegyes (Lengyel G. 1923, BP), Elek (Boros Á. 1923, BP); Soó (1948) egyetlen hortobágyi adattal egészíti ki korábbi felsorolásukat. Később *V. cracca*-ként gyűjtötték több helyen: Derekegyháza (Zólyomi B. és Ujvárosi M. 1959, BP), Debrecen, Gyomaendrőd, Öcsöd-Békésszentandrás (Zólyomi B. és Kovács M. 1959, BP), illetve Szentes mellől helyesen határozva is ismert egy lapja (Király G. és Jakab G. 2006, BP). Kevés aktuális tiszántúli adatának döntő többsége a flóratérképezéshez köthető (BARTHA et al. 2021–), azokon kívül alig ismert újabb említése az irodalomban (pl. MOLNÁR 1989, CSATHÓ és CSATHÓ 2010, SCHMOTZER 2019). A Crisicumban összességében elterjedt, de szórványosan megjelenő faj.

921. *Lathyrus sylvestris* L. – *Css*, *Makó*: a településtől északra, egy földút mezsgyéjén [9788.2]. – Makó mellől csak egy archív adata volt ismert (Soó és MÁTHÉ 1938). A Tiszántúl jelentős részéről hiányzik, azonban helyenként – pl. a Viharsarokban – gyakori is lehet (vö. BARTHA et al. 2021–).

938. *Melilotus dentatus* (Waldst. és Kit.) Pers. – *DTv*, *Tiszakürt*: Aradvány, üde pionír növényzetben (TLM-SK) [9186.2]. – A Tiszántúl nagy részén ritka. Békés vármegyéből BORBÁS (1881) két helyről jelezte; RAPAICS (1916) Egyek határából hozta, majd néhány szórványadatát Soó és MÁTHÉ (1938) adta közre, később Szegedről ZSÁK (1941) közölte. Recensnek tekinthető irodalmi adata csak a Tiszántúl északi részéről ismert (TAKÁCS et al. 2014). A flóratérképezés során – a Hevesi-síkot leszámítva, ahol úgy látszik, gyakori – csak elvétve került elő a Crisicumból, újabb adatához legközelebb Csongrád mellett (BARTHA et al. 2021–). Új lelőhelyén a Tisza hullámtéri oldalán, egy néhány éve „tereprendezett” tó partján került elő, bivalyokkal legeltetett területen.

954. *Medicago arabica* (L.) Huds. – *DTv*, *Szeged*: belterület, a Napfénypark bevásárlóközpont mellett, nyírt gyeppen, szálanként [9786.4]. – Algyői legelőkről BODROGKÖZY (1966) felvételeiben szerepel, vélhetően ezt az adatot említi Soó (1966) és KIRÁLY (2009) is. Újabban legközelebb Nagylak mellől jelezték (ARADI et al. 2017).

962. *Trifolium dubium* Sibth. – **DTv**, Szeged: belterület, a Napfénypark bevasárlóközpont mellett, nyírt gyepben tömeges [9786.4]; **Algyő**: a Tisza jobb partján, az Algyői-fcst. környékén, a hullámtéri oldalon, mocsárréten [9687.1]. – Egy-egy régebbi adatát SOÓ és MÁTHÉ (1938) Szegedről és Algyőről is hivatkozzák. Egy igen friss észlelését szintén Szegedről a flóraatlaszba is feltöltötték (vö. BARTHA et al. 2021–). Nem túl feltűnő volta miatt vélhetően részben adathiányos taxon.

971. *Trifolium resupinatum* L. – **Css**, Mindszent: Koszorús, szántó szegélyében, egy földút mentén; vélhetően árvakelés [9487.3]. – Hazai előfordulásait KIRÁLY et al. (2009) foglalják össze, egyetlen tiszántúli adatot mutatva be. A flóratérképezés során is csak egy tiszántúli előfordulása vált ismertté (BARTHA et al. 2021–). Mindszent mellett a var. *majus* (*T. suaveolens* Willd.) él (vö. KIRÁLY et al. 2009).

974. *Trifolium alexandrinum* L. – **Kms**, Körösladány: Dió-halmi-dűlő, borsóvetésben, néhány tő; vélhetően árvakelés [9092.1].

1018. *Geranium divaricatum* Ehrh. – **Kms**, Körösladány: Dió-halmi-dűlő, akácós erdősávban [9092.1]. **DH**, Derecske: a Lyukas-halom tövében, akácokban [8695.3]. – A Crisicumban alig ismert néhány régi (SOÓ és MÁTHÉ 1938, SZUJKÓ-LACZA et al. 1982) és aktuális előfordulása; körösladányi előfordulásához legközelebb Nádudvar mellől, löszgyepből jelzik (DEÁK et al. 2019); derecskei lokalitásához a Debrecen környéki – elsősorban már a Nyírségre vonatkozó – előfordulásai esnek a legközelebb (BARTHA et al. 2021–).

1025. *Erodium ciconium* (L.) L'Hér. – **DTv**, **Algyő**: az Algyői-fcst. északi töltésén, nem messze a Tisza árvízvédelmi töltésétől [9687.1]; **Szeged**: a település és Algyő között a vasúti töltés rézsűjén [9687.3], illetve Baktói Kiskertek, a vasúti töltésen egy vasúti átkelőhely környékén [9786.2]; **Cibakháza**: a Tisza bal parti árvízvédelmi töltésének gyepjében [9087.1]. **Ksz**, **Nagytóke**: a 45-ös főút mezsgyéjén [9287.4; 9287.2]. **Tz**, **Kunszentmárton**: a 442-es út mentén, két vasúti átkelőhely környékén [9187.2]. – Elsősorban a Crisicum déli területeire jellemző növény (BARTHA et al. 2021–). Szegedről és környékéről régi és újabb adatai is ismertek (vö. HÁBENCZYUS és SÜVEGES 2024), cibakházai és kunszentmártoni előfordulásaihoz legközelebb MOLNÁR et al. (2016) közölték. A tájban mesterséges, kopár felszíneken és vonalas létesítmények mentén is gyakran megjelenő faj (JAKAB 2005, MOLNÁR et al. 2024a, SÜVEGES et al. 2025), most közölt adatai is ezekhez hasonló élőhelyekről valók.

1120. *Malva pusilla* Sm. – **Ho**, Hortobágy: Halas-fenék, egy jószágállás növényzettel alig borított részein [8492.3] (2017); **Balmazújváros**: Nagy-szik, erősen legeltetett és taposott foltokon (NT-TA-SK) [8394.3] (2017). **Gys**, **Jászberény**: Borsóhalma, legeltetett, kissé szikes mélyedésben [8485.4]. **Css**, **Mindszent**: a Hegyes-halom alsó, szántott részein [9487.3]. **Msz**, **Földeák**: Aranka-föld-dűlő,

a Földeák – Óföldeák közigazgatási határon, földúton [9688.4]. **Bs, Szarvas:** a Borgulya-halmok környékén, tarlón [9190.1]. – Soó és MÁTHÉ (1938) sokfelől jelzik a Tiszántúlról, ZSÁK (1941) Szelevényről közli, később Soó (1948) Gesztről említi, emellett UBRIZSY (1949) Szarvas környéki előfordulásairól azt írja: „közön-séges mindenütt (a *M. neglecta* Wallr. ritkább)”. A Tiszántúlon manapság is elterjedtnek tűnik (BARTHA et al. 2021–), ugyanakkor konkrét helymegjelölésű lokalitásai újabban nincsenek, ezért fontosnak tartom közzétenni néhány megfigyelését.

1127. *Alcea biennis* Winterl – **TKs, Tiszafüred:** Rókás-dűlő, mezsgyén (MVA-SK) [8490.2] (2019). **Msz, Csanádpalota:** Nagylaktól délre, a Maros magaspartján, száraz ruderalis magaskórósban [9890.1] (2019). – A Tiszántúlon ritka-szórványos elterjedésű faj (vö. Soó és MÁTHÉ 1938, SÜVEGES et al. 2026), tiszafüredi adatát tartalmazó KEF-kvadrátból Schmotzer A. is jelezte (BARTHA et al. 2021–). A Dél-Tiszántúlon kifejezetten ritka, csanádpalotai megfigyeléséhez legközelebb Battonyáról jelzik (CSATHÓ és CSATHÓ 2009).

1175. *Elatine alsinastrum* L. – **Ho, Hajdúnánás:** Réti-dűlő [8293.2].

1176. *Elatine hungarica* Moesz – **Ho, Hajdúnánás:** Császárdűlő [8193.4]; **Tiszavasvári:** Varjú-lapos [8093.2]. – Mivel a faj hazai előfordulásainak döntő többsége belvizes szántókhoz köthető (MOLNÁR V. és PFEIFFER 1999, MOLNÁR V. és GULYÁS 2001, JAKAB 2012), és megjelenése nagyban függ az adott év csapadékmennyiségétől (TAKÁCS et al. 2013a), ezért a tartós tavaszi és/vagy őszi csapadékvíz hiánya miatt egyre ritkábban figyelhető meg. A Tiszántúlon belvizes években nem ritka (MOLNÁR V. és PFEIFFER 1999).

1203. *Trapa natans* L. – **TKs, Kunhegyes:** Tiszafüredi öntöző-fcst. [8690.1]. **SzTs, Örményes:** Nagykunsági-fcst. [8889.2].

1231. *Myriophyllum verticillatum* L. – **Ho, Polgár, Görbeháza:** Nyugati-fcst. [8193.1; 8193.3]; **Újtikos:** Nyugati-fcst. [8093.3]. **SzTs, Törökszentmiklós:** a Nagykunsági III-2. öntözőcsatorna szivárgócsatornájában, a 46-os főút környékén [8888.4]; **Fegyvernek:** a Nagykunsági-fcst. jobb parti szivárgócsatornájában [8789.1], illetve másutt magában a Nagykunsági-fcst.-ban [8789.3]; **Kisújszállás:** Nagykunsági-fcst. [8889.2]. **TKs, Karcag:** Nagykunsági III-2. öntözőcsatorna [8690.4]; **Kunhegyes:** Tiszafüredi öntöző-fcst. [8690.1], Nagykunsági III-2. öntözőcsatorna jobb parti szivárgócsatornája [8690.3]; **Kenderes:** Nagykunsági-fcst. [8689.4]. Valószínűleg a jelzett csatornák más szakaszain is előfordul. – A Tiszántúlon régi- és aktuális adatai alapján is szórványos előfordulású (Soó és MÁTHÉ 1938, SZUJKÓ-LACZA et al. 1982, FELFÖLDY 1990, BARTHA et al. 2021–), ám újabb adatai – mint a legtöbb hínárnak – szinte kizárólag a flóratérképezéshez köthetők. FELFÖLDY (1990) a szerves szennyezést nem tűrő, ritkulófélben lévő fajként hivatkozik rá. Most közölt lelőhelyeinek mindegyikén tiszta, áttetsző vizű élőhelyeken lépett fel, helyenként (pl. Nyugati-fcst.) 2–3 m hosszú hajtásokat fejlesztve.

*1291. *Bupleurum affine* L. – *SzTs, Kengyel*: a Gyilkos-lapos keleti szélén húzóódó földút mezsgyéjén [8887.4]. – A faj a Tiszántúlon kifejezetten ritka, SOÓ és MÁTHÉ (1938) mindössze négy lelőhelyről említik. Későbbi adatai alig ismeretek: Bélmegyer és Gyula (BÖLÖNI et al. 2000); Hortobágy (Gulyás G. 2016, BP); kengyeli lokalitásához legközelebbi adata a flóratérképezéshez köthető, Szolnok mellett (BARTHA et al. 2021–).

1311. *Peucedanum officinale* L. – *Ho, Polgár*: 36-os főút, mezsgye [8192.2]. *Ds, Dévaványa*: a Barczé-halomtól északra lévő szikes gyeppen [8991.4].

1351. *Androsace elongata* L. – *Ho, Polgár*: a 35-es főút mentén, kavicsos útpadkán [8193.3]. *Ksz, Kunszentmárton*: vasútállomás [9187.4]. *Ds, Szeghalom*: vasútállomás, sínek mentén [8992.4]. – A faj gyakori a Crisicum Matricummal érintkező részein, de a Tisza keleti oldalán már ritkábbnak tűnik (vö. BARTHA et al. 2021–). Polgári adatához legközelebbi előfordulásai Újszentmargita (BARTHA et al. 2021–) és Tiszaújváros (SÜVEGES et al. 2020) mellett ismertek. Rendre megjelenik vasutak mentén, így Kunszentmárton közeléből is vasút mellől jelzik (TAKÁCS et al. 2016). Szeghalmi adatával szomszédos KEF-kvadrátból JAKAB (2005) közli.

1411. *Heliotropium supinum* L. – *Ksz, Szentes*: Kamocsai-gyep, kiszáradt szikes mocsár pionír foltjain [9287.4]. A faj élőhelyén először Lukács Balázs András észlelt „*Heliotropium*-szerű” csíranövényeket 2024 májusában; a lelőhelyet nyár derekán felkeresve egyértelművé vált, hogy a henye kunkor egy szép állománya fordul elő Szentes határában. – SOÓ és MÁTHÉ (1938) négy hazai adatát mutatják be, mostani előfordulásához legközelebb Kunszentmárton mellől. Szentes tágabb környezetéből később ZSÁK (1941) jelzi Tiszakürtről, illetve TIMÁR (1954b) ismerteti néhány adatát, „Szeged környéki szikeseken közönséges.” megjegyzéssel. JAKAB (2005) Hódmezővásárhely mellett találta, illetve ismert egy flóratérképezési adata Szarvas mellől (BARTHA et al. 2021–). A korábban erősen megritkult faj újabban többfelé előkerült, a legnagyobb populációinak otthont nyújtó gyepekben markáns legelési nyomás a jellemző (MOLNÁR 2005, 2019).

*1482. *Scutellaria altissima* L. – *Já, Jánoshida*: a Pusztamizsei-erdő Natura 2000 területen, a Zagyva jobb oldalán, keményfás ligeterdőben [8585.2]. – A Nagyalföldön – a Dráva-síkot leszámítva – három adata ismert: a Kerecsendi-erdőben Schmotzer A. találta (BARTHA et al. 2021–), a szomszédos Tápióságban is előfordul (CSIKY et al. 2018), ottani populációjáról feltételezik, hogy egy korábbi kivadulás során jöhetett létre, illetve a tiszakürti arborétumban él egy nagy, szaporodó állománya (KOVÁCS et al. 2023). Jászszági előfordulásának közvetlen közelében nincsen település, illetve egy többé-kevésbé természetes élőhelynek tekinthető tölgyesben fordul elő. Mivel a faj jászszági állománya a Zagyva hullámterén helyezkedik el, és a folyó felső szakaszának környékén is előfordul (vö. BARTHA et al. 2021–), ezért elképzelhető, hogy Jánoshidára természetes úton, a folyóval érkezett.

1591. *Lindernia procumbens* (Krock.) Philcox – **SHs**, *Emőd*: a Karola és Csincse dűlők között, belvizes szántón (KSz-SK) [8091.3]. – A kistáj más részéről már ismert volt korábbról is (TAKÁCS et al. 2013b, SÜVEGES et al. 2020). Leggyakrabban belvizes szántókon fordul elő (MOLNÁR V. és PFEIFFER 1999, LUKÁCS et al. 2017, SÜVEGES 2022).

1615. *Linaria angustissima* (Loisel.) Borbás – **SzTs**, *Túrkeve*: a Nagykunsági-fcst.-t kísérő mezsgyén [8989.2]. **TKs**, *Karcag*: Tilalmas, a Nagykunsági III-2. öntözőcsatorna mezsgyéjén [8690.4]. – Hazánkban kissé nehezen értékelhető elterjedési mintázatot mutató faj (vö. BARTHA et al. 2021–). SOÓ és MÁTHÉ (1938) a legtöbb adatát Békés vármegyéből, illetve a Dél-Tiszántúlról ismertetik, ahonnan – tiszántúli viszonylatban – a legtöbb flóratérképezési adata is származik, emellett néhány további szakcikkekben is bemutatásra kerül onnan néhány adata (KERTÉSZ 2000, CSATHÓ és CSATHÓ 2009). SZUJKÓ-LACZA et al. (1982) csupán egy adatát hozzák Nagyiván-Kunmadarasról. A Hevesi-síkon gyakoribb, mint a *Linaria biebersteinii* (SCHMOTZER 2019). Most közölt két megfigyelési helyén élő egyedei nagyon markánsan mutatták a faj tipikus határozóbélyegeit, azonban taxonómiai szempontból problémás növény (lásd alább a *Linaria biebersteinii*-nél).

1617. *Linaria biebersteinii* Besser – **Bh**, *Orosháza*: a 47-es főutat Gyopárosfürdővel összekötő műút mezsgyéjén [9489.2]. **DH**, *Nádudvar*: temető [8592.4]. **Hh**, *Hajdúböszörmény*: a település és Zelemér vasútállomás között több ponton, a vasúti mezsgyén [8395.3], illetve a településhez közel, a vasúti mezsgyén, valamint a vasútállomás mellett, egy begyepesedett közúzalékos kupacon [8395.1]. **SzTs**, *Kengyel*: a Gyilkos-lapos keleti szélén húzódó földút mezsgyéjén, illetve egy-egy kisebb polikormon a környező szántók cserjés mezsgyéin is előfordul [8887.4], emellett a településtől délre, a műút mentén [8987.2]; *Mezőhék*: a Nagykunsági-fcst. mezsgyéin, a 4627-es jelzésű műút hídjának környékén [8988.3]; *Túrkeve*: a települést Kisújszállással, illetve a 46-os főúttal összekötő műutak mentén, mindkét esetben Túrkevéhez közel, néhány polikormon [8890.3], emellett a Nagykunsági-fcst. mezsgyéjén és töltésain sokfelé, helyenként kiterjedt telepeket alkotva, néhol *Linaria angustissima*-val vegyesen [8889.4; 8989.2; 8990.1]; *Kétpó*: a Nagykunsági-fcst.-t kísérő gyepekben, illetve Pusztapó vasúti megállóhely mellett, zavart száraz gyepekben [8988.2]; *Törökszentmiklós*: a Nagykunsági-fcst. töltésén lévő gyepekben [8888.4]; *Örményes*: a Nagykunsági-fcst.-t kísérő gyepekben, illetve a töltésen [8889.2]; *Kenderes*: a Nagykunsági-fcst.-t kísérő gyepekben, illetve a töltésen [8789.1]. **TKs**, *Kunhegyes*: a Nagykunsági-fcst.-t kísérő gyepekben és a töltésen, több ponton [8689.4; 8690.1]; *Kenderes*: a Nagykunsági-fcst.-t kísérő gyepekben és a töltésen, több ponton [8789.2]. **Css**, *Hódmezővásárhely*: Rárósi-legelő és Csicsatéri-dűlő, a dűlők közt vezető műút mezsgyéin, elszórtan, illetve a Rárósi-legelőn, kissé szikes, kaszált gyepekben [9488.3; 9488.4]; *Fábiánsebestyén*, a településtől nyugatra, a műút mezsgyéjén [9388.2]; *Eperjes*: a Lajoshalom (dűlő) és

a Csongrád-Csanád és Békés vármegye közigazgatás határ között, a K.1. öntöző-fcst. mezsgyéjén [9289.1]. Utóbbi eperjesi adat szerepel korábbi közleményemben (SÜVEGES 2022), ám ott a kvadrátazonosítót hibásan adtam meg. – A Tiszántúl déli és középső részein gyakori, helyenként közönséges faj (vö. TÓTH 2003, JAKAB 2005, 2012; LUKÁCS et al. 2017, SÜVEGES 2022, BARTHA et al. 2021–), ám a fentebb felsorolt KEF kvadrátokból eddig nem jelezték. Változatos megjelenésű taxon, határozásakor több bélyeget is igyekeztem vizsgálni: a sarkantyú hosszát, a virágok és a termések méretét, a leveleken található erek számát, illetve a termés alakját. Egyes populációi kissé átmenetet képeznek a *Linaria angustissima* felé (pl. vékonyabb, de nem szálas levelek vagy kerekded, de nagyméretű termések), emellett egyes polikormonok meddőnek tűnnek (nincsenek életképes termések a növényen), ami felveti a két faj között kialakuló hibrid populációk meglétét is, ugyanakkor megfigyeléseim szerint az alacsonyabb, vékonyabb levelű egyedek elsősorban a rendszeresen kaszált élőhelyein (pl. töltéseken, töltések menti gyepekben) jelentkeznek. A *Linaria biebersteinii* és *Linaria angustissima* elterjedését és taxonómiai problémakörét LENDVAI (2021) dolgozza fel igen pedánsan, terepi megfigyeléseim és tapasztalataim alapján egyetértek a szerzővel, aki a *Linaria angustissima* nagyszámú alföldi irodalmi adata kapcsán írja: „Az a lehetőség sem zárható ki azonban, hogy e lelőhelyek egy része olyan alakokra vonatkozik, amelyek morfológiai jellegeik tekintetében köztesek, és jellegkombinációik függvényében vagy az egyik, vagy a másik fajhoz soroltattak”. Véleményem szerint a kérdéses egyedek (és/vagy polikormonok és populációk) javarészt inkább a *Linaria biebersteinii*-hez sorolandók, vagy a két faj között kialakult feltételezett hibrid taxonhoz.

1619. *Kickxia spuria* (L.) Dumort. – **Gys, Jászberény**: Borsóhalma [8485.4]. **Css, Szegvár**: temető [9487.1]. **DTv, Sándorfalva**: a Békás-dűlőtől északra, néhány éves parlagon [9687.3]. Mindhárom helyen *Kickxia elatine* társaságában. – Jászberényi adata Buschmann F. és Bánkuti K. 2002-es gyűjtésének megerősítése (BUSCHMANN 2013). RAPAICS (1906) Szolnok mellől említi. SOÓ és MÁTHÉ (1938) több más korábbi adatát is bemutatja; UBRIZSY (1949) Szarvas környékén közönségesnek írja. A Tiszántúlon aktuálisan szórványosan megjelenő faj (TÓTH 2003, MOLNÁR et al. 2018, 2019; BARTHA et al. 2021–).

1727. *Galium humifusum* M. Bieb. – **Bs, Csárdaszállás**: a vasútállomás melletti vasúti átkelőhely környékén, a vasút mentén [9191.2]. **SzTs, Mezőtúr**: belterület, a Puskin utca és a vasút között található murvás parkoló gyepes szegélyein [8989.4]. – Újbóli hazai felfedezése óta (KIS 2022) lassú terjedésbe kezdett, elsősorban vasutak mentén, illetve Szeged környékén (BARTHA et al. 2021–, SÜVEGES 2025).

1754. *Plantago schwarzenbergiana* Schur – **Ho, Hortobágy**: Halas-fenék (HA-SK) [8492.3]. **DTv, Szeged**: Fehér-tó, két tóegység között futó töltés gyp-jében néhány tő [9686.3]; **Sándorfalva**: a Békás-dűlőtől északra, szürkemarhával legeltetett szikes gypben [9687.3].

*1778. *Valerianella rimosa* Bastard – **Já**, *Szászberek*: a 32-es főúttól nem messze, a Zagyva bal parti töltésén [8686.4]. **Szá**, *Szolnok*: Zagyva-ártér, Malomszögi gát oldalában, zavart szárazgyepben (HGy) [8787.3]. – Gyűjtése ismert Jászberény (Buschmann F. 1991 in BUSCHMANN 2013) és Jászfákóhalma (Pócs T. 1951, BP) mellől. A környékről újabban KIRÁLY és KIRÁLY (2018) említi. A Tiszántúlon összességében ritka faj (BARTHA et al. 2021–), a jelzett kistájokban alighanem jóval gyakoribb.

1829. *Aster sedifolius* L. – **Ho**, *Polgár*: 36-os főút, mezsgye [8192.2]. **SzTs**, *Kengyel*: földút mezsgyéjén [8887.4]. **TKs**, *Kunhegyes*: a Nagykunsági-fcst. jobb parti töltésén [8689.1].

*1842. *Filago germanica* L. s.l. – **DTv**, *Sándorfalva*: a Békás-dűlőtől északra, szántót kísérő zavart, kissé szikes gyepben [9687.3]. **Css**, *Szentes*: Gerzsoni-szántók, szikes gyepben [9288.4]; *Fábiánsebestyén*: Rekettyés-dűlő, szikes gyepben [9288.3]. **SzTs**, *Törökszentmiklós-Surjány*: Gesztenyefa utca [8788.4]; *Mezőtúr*: Törő-halom [9089.1]. **BKk**, *Berettyóújfalu*: belterület, Hétvezér utca és Tánacsics utca, néhány tő [8795.3]. – Korábbi adatainak nagy része Békés vármegyéből származik (Soó és MÁTHÉ 1938), utóbbi szerzők felsorolásából hiányzik Thaisz L. csorvási gyűjtése (1888, BP); később TIMÁR (1954b, 1957) Sándorfalva, Hódmezővásárhely és Szeged mellől közölte. Ezt követően „eltűnni” látszott a flórajárából, hiszen közel fél évszázaddal későbből ismert csak néhány újabb adata: Kesznyéten (Virók V. 2000, DE), Okány, Nyékládháza (BARTHA et al. 2021–), illetve Berettyóújfalu mellől közölték egy megfigyelését (LUKÁCS et al. 2017). Az „iNaturalist közösségi flóratérképezés” c. projekt kapcsán két friss megfigyelése került rögzítésre a Dél-Tiszántúlról, illetve a közelmúltban előkerült több kunhalomról is (SÜVEGES et al. 2025). Kérdéses, hogy a fajcsoport valóban eltűnt-e a flórajárából a fentebb jelzett időszakban, vagy csak elkerülte a botanikusok figyelmét, mindenesetre véleményem szerint érdemes párhuzamot vonni más – hagyományosan inkább mészkerülő, szikár gyepekre jellemző – egyéves faj (pl. *Ventenata dubia*, *Vulpia myuros*) tiszántúli terjedésével, melynek okai egyelőre még nem tisztázottak.

1848. *Gnaphalium luteoalbum* L. – A fajt DEÁK et al. (2019) közlik a mezőtúri Törő-halomról. A halom 2024-es és 2025-ös felkeresésekor ott csak a *Filago germanica* egy igen szép állományát találtam. A kunhalom növényzete és környezete nem alkalmas a nedves, pionír homokon előforduló *Gnaphalium luteoalbum* élőhelyéül, a közlés minden bizonnyal a *Filago germanica*-ra vonatkozik, így a halvány gyopár előfordulása törlendő a 9089.1-es KEF-kvadrátról.

1852. *Inula conyza* DC. – **Ho**, *Hajdúböszörmény-Pród*: Ráskai-dűlő, nemesnyárasban [8293.2] (2017). – A jelzett térségből csak Hajdúnánás mellett ismert, szintén nemesnyáras környezetében (TAKÁCS et al. 2014). A Hevesi-síkot és a Jászságot leszámítva az egész Crisicumban igen ritka (BARTHA et al. 2021–).

1856. *Inula germanica* L. – **Tz**, *Kunszentmárton*: Zsiger-oldal, a Jó-kúti (II.)-fcst. menti fajgazdag mezsgyén, Kunszentmárton és Tiszaföldvár határán [9087.4]. – Újabb adata jól illeszkedik a faj tiszántúli elterjedéséhez (BARTHA et al. 2021–), illetve élőhelyválasztásához: a faj Crisicumban élő populációinak jelentős része mezsgyékhez köthető (vö. JAKAB és TÓTH 2003, CSATHÓ 2009). Újabb adatához legközelebb eső előfordulásai Mezőhék (JAKAB és TÓTH 2003) és Tiszainoka (TÓTH 2003) mellől ismertek.

1866. *Bidens cernua* L. – **Bá**, *Tiszavalk*: Tisza-tó, csónakkikötő (MVA-TASK) [8390.1] (2019). **NS**, *Bakonszeg*: Keleti-XI tározó [8794.4]. **Ho**, *Hortobágy*: X. Halastó, bivalyokkal kezeltetett mocsár szélein [8392.3] (2017); *Nagyhegyes*: Keleti-fcst. [8493.4] (2019); *Újszentmargita*: Nyugati-fcst. [8292.2] (2018); *Polgár*, *Görbeháza*: Nyugati-fcst. [8193.1; 8193.3]; *Polgár*: a Nyugati-fcst. ún. víztárolójában [8193.1]; *Újtikos*, *Tiszadob*, *Tiszadada*: Nyugati-fcst. [8093.3; 8093.1; 8093.2]. **SzTs**, *Túrkeve*: Nagykunsági-fcst., a hortobágy-berettyói zubogónál [8990.1]; *Kisújszállás*: Nagykunsági-fcst., a csatorna kettéágazásánál, a bögöző műtárgynál [8889.2]; *Örményes*: Nagykunsági-fcst., az örményesi vasúti hídnál [8789.4]; *Fegyvernek*: Nagykunsági-fcst., a 4-es főút hidjától délre, horgászállások környékén [8789.3]. **TKs**, *Kunhegyes*: Nagykunsági-fcst., több ponton, pl. horgászállásoknál és befolyó csatornák környékén [8689.1; 8689.4]. – A legtöbb korábbi tiszántúli adata a nagyobb folyóink mellől ismert (SOÓ és MÁTHÉ 1938, TIMÁR 1953), de említik csatornából is (KERTÉSZ 1996). Újabb florisztikai adatai az Észak-Tiszántúlt leszámítva (TAKÁCS et al. 2014) jobbára csak a flóratérképezés során keletkeztek (BARTHA et al. 2021–). Most közölt előfordulásainak döntő többsége a flórajárás nagyobb csatornáiból származik, ezekbe vélhetően a Tisza vizével érkezett. A horgászállásoknál, hidaknál felgyülemlett uszadékokon, úszólápszerű pakkokon, esetleg műtárgyak betonrepedéseiben megjelenő faj sok tekintetben hasonlóan viselkedik, mint az ezekben a csatornában mára szintén gyakorivá váló *Cicuta virosa* (melynek biológiájáról KIS et al. 2025 számol be részletesen).

*1963. *Xeranthemum cylindraceum* Sibth. et Sm. – **Gys**, *Jászberény*: Borsóhalma, Nagy-lapos, egy gyomos, jellegtelen száraz gyeppen [8485.2]. – A Déli-Mátrában gyakori faj esetenként lehúzódik a Mátrától délre eső sík vidékekre (vö. BARTHA et al. 2021–), vélhetően abból az irányból érkezett. Romániában helyenként „újhonos” fajként viselkedik (MIHOLCSA et al. 2025), lehetséges, hogy alföldi megjelenése egy hasonló hazai trend esetleges kialakulásának első jele.

1969. *Arctium minus* (Hill) Bernh. – **Css**, *Szegvár*: Zsiger-hát, útszélien, akácfa alatt, emellett a település temetőjének erdős, árnyas, felhagyott részén [9487.1]; *Hódmezővásárhely*: Barattyos (dülő), szántó szegélyében, egy földút mentén [9487.4]. – BORBÁS (1881) Békés vármegyében elterjedéséről azt írja: „mindenütt”. Később Szegedről LÁNYI (1914) jelzi. Az előzőek mellett SOÓ és MÁTHÉ (1938) a Tiszántúl nagy részéről ismertetik szórványos előfordulásait, a

fent jelzett térségből azonban nem találtam említését, és a flóratérképezés során sem került elő (BARTHA et al. 2021–). Vélhetően adathiányos taxon.

1984. *Cirsium brachycephalum* Jur. – **Tk**, *Tiszadob*: Nagy-Csikori-legelő [8093.1]. **Ho**, *Tiszavasvári*: Varjú-lapos [8093.2]. **DTv**, *Szeged*: a településtől északra, szikes mocsárban, a Fehér-tó környékén [9686.4]. **Css**, *Nagylak*: a település és a 448-as út közötti szikes réten [9890.1].

1996. *Centaurea solstitialis* L. – **SzTs**, *Kétpó*: Hegyes-dűlő [8988.2].

2022. *Helminthia echinoides* (L.) Gaertn. – **Ksz**, *Öcsöd*: Pecz-dűlő, útszélien [9188.1]. **Css**, *Szegvár*: temető, zavart gyeppen [9487.1]; **Mindszent**: a települést Szegvárral összekötő műút mentén [9487.3]; **Szentes**: Kajánújfalu, a műút mentén [9288.3]. **TKs**, *Abádszalók*: a Nagykunsági-fcst. bal parti töltésén, a Nagy-Gyócs és Kis-Gyócs közötti szakaszon [8590.3]. – Ennek a vörös listás idegenhonos fajnak (KIRÁLY 2007) egyre több újabb adata válik ismertté. Egyik jellegzetes előfordulási gócpontja a Dél-Tiszántúl, így pl. Szeged környékén manapság közönséges (BARTHA et al. 2021–), és megfigyelhető, hogy innen lassan, apránként, frontálisan terjed (vö. JAKAB és TÓTH 2003, BARTHA et al. 2021–, SÜVEGES et al. 2025; Gulyás G. 2014, DE; Molnár V. et al. 2015, DE). A Csongrádi-síkról és Öcsöd mellől most bemutatott adatai is ezt a jelleget erősítik. Emellett a Tiszántúl több pontján is feltűnt sporadikusan, egymástól és elterjedési gócpontjától is nagy távolságokra, mint pl. Karcag és Tarcal (SÜVEGES et al. 2021), illetve Szolnok (Molnár V. et al. 2018, DE) területén, és ebbe a trendbe illeszkedik abádszalóki adata is.

2155. *Ornithogalum brevistylum* Wolfner – **Bá**, *Tiszafüred*: a településtől északra, a Tisza árvízvédelmi töltésén [8390.2] (2019). **Já**, *Jánoshida*: Pusztamizsei-erdő Natura 2000 terület, löszgyep fragmentumokban [8585.2]. **SzTs**, *Túrkeve*: a települést Kisújszállással. illetve a 46-os főúttal összekötő műutak mentén [8890.3], emellett a Nagykunsági-fcst. mezsgyéjén [8889.4]. **TKs**, *Kunhegyes és Kunmadaras*: a 34-es főút mezsgyéin [8690.1].

*2176. *Allium atroviolaceum* Boiss – **Gys**, *Jászberény*: Borsó-halma és Négy-szállás dűlők, a Borsóhalmi-legelő elnevezésű Natura 2000 területen, mezsgyéken, száraz gyepekben, szórványosan, szálanként vagy kisebb csoportokban [8485.4; 8485.1]. – A Crisicumból irodalmi adatait nem találtam, de gyűjtései ismertek a Jászságból: Jásztelek (Buschmann F. és Bánkuti K. 1990 in BUSCHMANN 2013), Jászberény (Somlyay L. 2004, BP).

2207. *Potamogeton pusillus* L. em. Fieber – **Bs**, *Kamut*: a település és a 47-es főút között, egy csatornában, tömeges [9292.1]. **Kms**, *Körösladány*: a Sebes-Körös part menti, sekély vizében [9092.2]. – Vésztfő és Gyoma mellől ismertetik régebbi előfordulását Soó és MÁTHÉ (1938). A Tiszántúlon valószínűleg ritka faj, helyette több helyen inkább a *P. berchtoldii* fordul elő; ismert azonban egy irodalmi adata a Hortobágyról (LUKÁCS et al. 2017), illetve a Crisicum északi pereméről is ismert (SÜVEGES et al. 2020).

2208. *Potamogeton berchtoldii* Fieber – **Ho**, *Hajdúnánás*: Keleti III.-fcst. [8193.4]; *Polgár*: Nyugati-fcst. [8193.1]; *Tiszacsege*: a Szitere-hát és a Szoros-dűlő közötti szikes tóban [8392.1]. – A Hortobágyon szórványos (vö. LUKÁCS et al. 2017; BARTHA et al. 2021–). A *P. pusillus* s. str.-tól való elválasztása nem mindig egyértelmű, a két faj hazai elterjedése és taxonómiai helyzete véleményem szerint nem kellően tisztázott. A fajpárosnak a dolgozatban közölt minden előfordulását herbáriumi példánnyal is dokumentáltam, melyeket a Debreceni Egyetem Soó Rezső gyűjteményében vagy a Növénytarban helyeztem el.

2212. *Potamogeton lucens* L. – **Ho**, *Polgár*, *Görbeháza*: Nyugati-fcst. [8193.1; 8193.3]. – SOÓ (1934) és SOÓ és MÁTHÉ (1938) egy viszonylag gyakori fajként hivatkoznak rá tiszántúli viszonylatban. Újabban elsősorban a nagyobb folyók mentén ismert (BARTHA et al. 2021–; SÜVEGES et al. 2020), de előkerült a Hortobágy belsejéből is, ami kapcsán a közép-tiszántúli előfordulásait LUKÁCS et al. (2017) összegzik. Elsősorban tiszta, áttetsző vizű, álló vagy lassan folyó vizek faja, ami az egyre forróbb nyári időszakoknak köszönhető eutrofizációs folyamatok miatt alighanem visszaszorulóban van, legalábbis, ha összevetjük aktuális elterjedési adatait FELFÖLDY (1990) térképével, a lokalitások számát tekintve jelentős csökkenést tapasztalunk.

2218. *Zannichellia palustris* L. – **Ho**, *Hortobágy*: Hortobágy-Halastó, Hortobágyi-halastavak [8392.3]. **Kms**, *Körös-ladány*: a Sebes-Körös part menti, sekély vizében [9092.2]. Mindkét előfordulási helyén a subsp. *pedicellata* él. – Körösladány mellől egy archív adata is ismert (BORBÁS 1881). A Tiszántúl középső részeiről származó észleléseit LUKÁCS et al. (2017) foglalják össze. SOÓ (1938) és FELFÖLDY (1990) is gyakoribb fajként mutatják be a *Crisicum*-ban, mint az a jelenlegi elterjedési térképén látszik, hiszen alig ismertek recens megfigyelései (BARTHA et al. 2021–).

2220. *Najas minor* All. – **Ho**, *Újtikos*: Nyugati-fcst. [8093.3]; *Nagyhegyes*: Keleti-fcst. (TA-SK) [8494.1] (2017). **Kms**, *Körös-ladány*: a Sebes-Körös part menti, sekély vizében [9092.2]. **TKs**, *Kunmadaras*: Tiszafüredi öntöző-fcst. [8690.1]. – Előfordulási adatát a mesterséges alföldi vízfolyásokból eddig csak a Keleti-fcst.-ből közltek (MOLNÁR et al. 2016). A flóratérképezés során elsősorban a nagyobb folyók mentén került elő, úgy tűnik, hogy a Körös-vidéken nem ritka (BARTHA et al. 2021–). Kis méretű növény, és sokszor több más, erőteljesebb hínárfajjal együtt forduló elő, ezért az észlelése nem mindig egyszerű; valószínűleg valamivel elterjedtebb faj, mint amilyen gyakran szem elé kerül (vö. FELFÖLDY 1990). Szinte bizonyos, hogy a Nyugati- és a Keleti-fcst. más részein is él, emellett valószínűsítem előfordulását más tiszántúli csatornáknak is.

2501. *Leersia oryzoides* (L.) Sw. – **DTv**, *Sándorfalva*: az Algyői-fcst. partján, szórványosan [9687.3]. **Css**, *Hódmezővásárhely*: Rárósi-legelő, a Kék-tó környéki vizenyős területeken, árnyasabb foltokon [9488.3]. **TKs**, *Kunhegyes*:

Tiszafüredi öntöző-fcst. [8690.1], emellett a Nagykunsági-fcst. több pontján [8690.3; 8689.4]; *Kenderes*: Nagykunsági-fcst. [8689.4]. **Ho**, *Nagyhegyes*: Keleti-fcst. (TA-SK) [8494.1] (2017). – Soó és MÁTHÉ (1938) a mai Magyarország területéről csak néhány helyről említik, melyek közül mostani adataihoz képest relevánsabbak az abádszalóki és tótkomlói előfordulásai. Szegedről TIMÁR (1943) jelzi, illetve ismert tőle egy herbáriumi példány is Szegedről (Timár L. 1947 in NÓTÁRI et al. 2017). „Szolnok és Szeged között a Tiszamederben” megjegyzéssel szintén TIMÁR (1948) közli. A Tiszántúl északi felén elterjedtnek tűnik (TAKÁCS et al. 2013b, SÜVEGES et al. 2020), illetve különböző csatornákból is jelzik (vö. TAKÁCS et al. 2014). BARTHA et al. (2021–) alapján elterjedésében nagy szerepet játszhatnak folyóvizeink, így feltételezhető, hogy (pl. a Tisza mentén vagy nagyobb csatornáknál) valamivel gyakoribb lehet.

2517. *Cenchrus incertus* M.A. Curtis – **Kms**, *Sarkad*: vasútállomás [9294.3]. A Körös menti síkra új! – Az elsősorban homokos talajokhoz kötődő Duna–Tisza közén általánosan elterjedt (vö. BARTHA et al. 2021–) inváziós fajnak mindössze hat adata ismert a Crisicumból, ezek közül négy vasútállomásokról való megfigyelés: Füzesabony és Szolnok (MOLNÁR 2001), Orosháza (Takács A. 2011, DE) és Mezőtúr (MOLNÁR et al. 2019). Az ötödik és hatodik észlelése szintén egy-egy orosházi adat (Virók V. 2000, DE; BARTHA et al. 2021–). A faj egyelőre nem látszik terjedni a Crisicumban, de figyelembe véve, hogy egyes adatai igen nagy távolságokra vannak egymástól, illetve, hogy adatainak nagy része vasútállomásokhoz köthető, várhatóan fel-fel fog bukkanni más települések környezetében is.

2529. *Wolffia arrhiza* (L.) Horkel ex Wimm. – **TKs**, *Tiszaszőlős*: a Nagyfoki-II. belvízcsatorna és a Görcsösfoki belvízcsatorna találkozásánál [8490.3] (2018). **Hh**, *Tiszalök*: Koronyi-dűlő, az itt folyó csatornában [7994.3] (2018). – A Tiszántúl északi részein újabb adatai alapján szórványos (MOLNÁR 2005, TAKÁCS és ZSÓLYOMI 2010, LUKÁCS et al. 2017, MOLNÁR et al. 2019, SÜVEGES et al. 2020), vélhetően kissé terjeszkedőben lévő faj.

2552. *Schoenoplectus mucronatus* (L.) Palla – **Ho**, *Újszentmargita*: a Nyugati-fcst. mellett [8292.2] (2018). A csatorna kisebb kotrását követően az iszapot és a szerves törmelékét a csatorna depóniáján helyezték el, ezen a nedves, pionír felszínen jelent meg a faj. – A Tiszántúl középső részéről előfordulásait LUKÁCS et al. (2017) összegzik igen részletesen: a Crisicum középső részein szórványos vagy ritka; újabb adataihoz legközelebb Hajdúböszörmény mellett találták (TAKÁCS et al. 2014).

2576. *Dichostylis micheliana* (L.) Nees – **Ho**, *Hajdúnánás*: Réti V.-dűlő, belvizes szántón és keréknyomokban [8193.4]. **DTv**, *Tiszasziget*: a Tisza partján, iszapon [9886.2]. – Elsősorban folyóparti iszapon előforduló faj, ami a Tisza mentén nem ritka (MOLNÁR V. és PFEIFFER 1999, BARTHA et al. 2021–). Tiszaszigeti előfordulásához legközelebb Szegedről ismert, ahonnan régi és friss észlelései is vannak (vö.

HÁBENCZYUS és SÜVEGES 2024). Hajdúnánási előfordulása az ártéri területektől meglehetősen távol található; legközelebbi adata a Tisza túloldaláról a Sajó ártérről ismert (TAKÁCS et al. 2014). Belvizes szántókon való előfordulása ritkaságszámba megy, így hajdúnánási adata az élőhelyválasztás kapcsán is érdekesnek tűnik.

2577. *Cyperus pannonicus* Jacq. – **Bs**, *Szarvas*: a Czibula-halom mellett lévő felhagyott homokbányában, nedves homokos felszíneken tömeges [9189.4]. – A mai Magyarország területéről Konyár, Orosháza, Szolnok és Szeged mellől ismertetik előfordulásait Soó és MÁTHÉ (1938). Újabb adatai a Hajdúság Nyírséggel szomszédos területéről (TAKÁCS et al. 2014, LUKÁCS et al. 2017), a Békési-hátról (JAKAB 2005, BARTHA et al. 2021–), illetve Békéscsabáról ismertek (TAKÁCS et al. 2020).

*2578. *Cyperus flavescens* L. – **Há**, *Tiszanána*: Dinnyésháti Csónakkikötő, padkarepedésben [8489.3] (2019); *Kisköre*: a Tisza-tó kiépített partján, repedésekben (MVA-TA-SK) [8589.1] (2019). – Soó és MÁTHÉ (1938) alig néhány archív adatát ismerteti a Tiszántúlról, melyek egy része nem a mai Magyarországra vonatkozik. TIMÁR (1950) alapján azonban arra következtethetünk, hogy a Tiszameder iszaptársulásaiiban korábban nem feltétlenül számított ritkaságnak, habár ő csak Szeged mellől gyűjtötte (1947 BP, 1957 BP). Jelenleg csupán egyetlen recens adata ismert Mezőtúr mellől (BARTHA et al. 2021–).

2580. *Cyperus difformis* L. – **Ho**, *Hajdúnánás*: Császárdűlő, szikes rét mélyebb részein, illetve a Császárdűlő környéken, belvizes szántókon és keréknyomokban [8193.4]. *Css*, *Hódmezővásárhely*: Rárósi-legelő, a Kék-tó környékén, szikes mocsárban [9488.3]. *TKs*, *Karcag*: a Kecskeri-pusztától északra, a Nagykunsági III-2. öntözőcsatorna partján [8690.4]. – Terjedőben lévő idegenhonos faj. Hazánkban elsőként KÁRPÁTI (1951) ismerte fel a rizsföldeket gyomosító növényt. Eleinte további adatait is rizsföldekről közölték, pl. a Dél-Tiszántúlról (CSAPODY 1953), Kisújszállásról (Fazekas S. 1960 in TAKÁCS et al. 2015), a Hortobágyról (SIROKI 1965), később nagy számban kerültek elő lelőhelyei belvizes szántókról (pl. MOLNÁR V. és PFEIFFER 1999, MOLNÁR et al. 2016, KORDA et al. 2017), emellett Karcag környékén már természetes élőhelyen is megjelent (LUKÁCS et al. 2017, ahogyan most közölt adatainak többsége is természetes élőhelyekről származik).

2650. *Carex secalina* Wahlenb. – **Ho**, *Hortobágy*: a Hortobágy folyó taposott partján, a település mellett (MVA-SK) [8492.2] (2019). **Hb**, *Hajdúböszörmény*: Csorda-legelő, a dűlő nyugati szélén, szántók között futó földút kiszélesedő, tavasszal vizenyős szegélyén [8394.2]. **DTv**, *Szeged*: az 5-ös és az 502-es utak találkozásának közelében, egy depóterületen kialakult másodlagos vizes élőhelyen [9786.4]. **NS**, *Sáp*: a vasútállomás közelében, a vasút jobb oldalán, zavart, tavasszal vélhetően vízállásos helyen [8794.1]. **TKs**, *Abádszalók*: a Nagy-Szák-dűlő és a Tiszafüredi öntöző-fcst. között, egy tavasszal vízállásos mélyedésben [8590.3].

– Soó és MÁTHÉ (1938) még mindössze három helyről jelzi (Hajdúnánás, Hortobágy, Szeged), később ZSÁK (1941) Újszász mellől hozza. Azóta szórványosan számos térségből előkerült: a Dél-Tiszántúlról MOLNÁR V. és GULYÁS (2001), JAKAB (2005) és SÜVEGES (2023) jelzik, a Hortobágyról és környezetéből MOLNÁR V. és GULYÁS (2001), MOLNÁR (2005), valamint LUKÁCS et al. (2017) említik, gyakori a Hevesi-síkon (SCHMOTZER 2019 BARTHA et al. 2021–), a Jászságból MOLNÁR (2021) jelzi, illetve előfordul az Észak-Tiszántúlon is (SÜVEGES et al. 2020). Néhány további szórványadata: Balmazújváros (Soó R. 1936, DE; Molnár V. A. 2019, DE), Királyhegyes (Virók V. 2000, DE), Jászberény (Molnár V. et al. 2016, DE), Besenyszög (MOLNÁR et al. 2016). Flóratérképezési adatai szórványosan sokfelől ismertek, ezek alapján érdemes kiemelni egy elterjedési gócpontját Orosháza környékén (BARTHA et al. 2021–). Pionírként viselkedő, de tág tűrésű faj, a legelést, a taposást és élőhelyeinek időszakos kiszáradását is jól bírja, emellett igen sokféle vizes élőhelyen megjelenhet. Vélhetően kissé terjeszkedőben lévő faj.

2666. *Epipactis tallosii* A. Molnár et Robatsch – **Hs**, *Jászfelsőszentgyörgy*: Zagyva-parti-rész, a Zagyva bal oldalán, telepített nyárasban [8585.1]; *Jászberény*: a Jászsági-Zagyva-ártér Natura 2000 területen, telepített nyárasokban, nyárelegyes ligeterdőkben, elszórtan [8585.1]. **Há**, *Pély*: a Sajfoki szivattyútelep közelében, ligeterdőben néhány tő [8588.3]. **Szá**, *Tiszaroff*: Bodrog és Puky-rét dűlők, telepített nyárasokban, fűz-nyár vegyes telepítésű erdőkben, szórványosan [8588.3]. **DTv**, *Tiszasziget*: nemesnyárasban, a Tisza árvízvédelmi töltésének mentett oldalán, az Újszentiváni-fcst. környékén [9886.2]; *Tiszainoka*, Dögrefejáró, nemesnyárasban (TLM-SK) [9186.2]. **TKs**, *Kunmadaras*: a Tiszafüredi öntöző-fcst. kiszáradt medrében, nyárfák alatt, néhány tő [8690.1]; *Abádszalók*: a Tiszafüredi öntöző-fcst. mentén egy nyáras foltban, egyetlen tő [8590.3]. – A Tiszántúlon a nagyobb folyók mentén és/vagy telepített nyárasokban szórványos (SÜVEGES et al. 2019, MOLNÁR V. és CSÁBI 2021).

2673. *Epipactis helleborine* (L.) Crantz – **Já**, *Jásztelek*: a Pusztamizsei-erdő Natura 2000 területen, a Zagyva jobb partján, telepített nyárasal szomszédos zavart ligeterdőben, egyetlen tő [8586.1]. **Hs**, *Jászfelsőszentgyörgy*: a Jászsági-Zagyva-ártér Natura 2000 területen, a településtől északra, a Zagyva bal oldalán, nemesnyárasban, illetve a településtől keletre, a Zagyva jobb oldalán, nyáras ligeterdőben; mindkét helyen néhány tő [8484.4]. – A fentebb jelzett térségekben nem ritka, de a mostani előfordulásokhoz hasonlóan gyakoriak a csak néhány töves állományok (SÜVEGES et al. 2022), újabb adataival inkább csak a MOLNÁR V. és CSÁBI (2021) kötetében közzétett elterjedési térképet igyekszem némiképp pontosítani.

2676. *Cephalanthera damasonium* (Mill.) Druce – **Hs**, *Jászfelsőszentgyörgy*: Zagyva-parti-rész, a Zagyva és a Jászfelsőszentgyörgyöt Jászeberénnyel összekötő műút között, telepített nyárasban, több száz példány [8585.1]; *Jászberény*: a Jászsági Zagyva-ártér Natura 2000 területen, a 31-es főút és a jászberényi Nagykútai

út találkozásánál lévő körforgalomtól északra, telepített nyárasban [8585.1]. *Já, Jásztelek*: Tulát-szőlő, zavart szürkenyáras erdőben, a Pusztamizsei-erdő Natura 2000 terület közvetlen szomszédságában [8586.1]. *Bh, Nagykamarás*: telepített nemesnyárasban [9592.2]. *DTv, Tiszasziget*: nemesnyárasban, a Tisza árvízvédelmi töltésének mentett oldalán, az Újszentiváni-fcst. környékén [9886.2]. *SzTs, Kuncsorba*: III.-dűlő, telepített nemesnyárasban [8889.3]. *Css, Eperjes*: Királyság-dűlő, telepített nyárasban [9289.3]. *KS, Sarkad*: a Pázsari-dűlőtől északnyugatra, telepített nemesnyárasban, több száz tő [9294.1]. *TKs, Kenderes*: a 34-es főút és a Nagykunsági III-2. öntözőcsatorna találkozásánál, telepített nyáras erdőben [8689.4]; *Kunmadaras*: a Tiszafüredi öntöző-fcst. mentén, nyáras erdőfoltban [8690.1]; *Abádszalók*: a Nagykunsági-fcst. és a Gyócsi-csatorna találkozásánál lévő telepített nemesnyárasban [8589.4]. – Magyarországon az egyik leggyakoribb orchidea faj telepített nyárasokban (vö. SÜVEGES et al. 2022); a Tiszántúlon aktuálisan szórványosnak tűnik (MOLNÁR V. és CSÁBI 2021), de telepített nyárasokban alighanem gyakoribb, mint azt a jelenlegi előfordulásai alapján feltételezzük.

2677. *Cephalanthera longifolia* (L.) Fritsch – *Szá, Szolnok*: Széchenyi parkerdő, középkorú elegyetlen kocsányos tölgyesben egyetlen tő (HGy) [8787.3]. *TKs, Abádszalók*: a Nagykunsági-fcst. és a Gyócsi-csatorna találkozásánál lévő telepített nemesnyárasban [8589.4]. – Az Alföldön a fehér madársisakkal hasonló élőhelyeken megjelenő faj, de telepített nyárasokban ritkább, szolnoki lelőhelyéhez legközelebb Szajolon (SÜVEGES et al. 2022), abádszalóki lelőhelyéhez legközelebb Kunhegyesen (MOLNÁR V. és CSÁBI 2021) fordul elő.

Köszönetnyilvánítás

Köszönöm Haszonits Győzőnek, hogy néhány közöletlen florisztikai megfigyelését publikálásra átengedte. A kutatás az NKFI KKP 144096 és az NKFI ADVANCED 152232 pályázat támogatásával jött létre.

Irodalomjegyzék

- ARADI E., ERDŐS L., CSEH V., TÖLGYESI CS., BÁTORI Z. 2017: Adatok Magyarország flórájához és vegetációjához II. *Kitaibelia* 22(1): 104–113. <https://doi.org/10.17542/kit.22.104>
- BARTHA D., BÁN M., SCHMIDT D., TIBORCZ V. 2021–: Magyarország edényes növényfajainak online adatbázisa (<https://floraatlasz.uni-sopron.hu>). Soproni Egyetem, Erdőmérnöki Kar. (hozzáférés: 2026. 03.)
- BEDE Á., CSATHÓ A. I. 2019: Complex characterization of kurgans in the Csanádi-hát region, Hungary. *Tájékológiai Lapok* 17(2): 131–145. <https://doi.org/10.56617/tl.3514>
- BODROGKÖZY Gy. 1966: Die Vegetation des Theiss-Wellenraumes III. Auf der Schutzdammstrecke zu Szeged durchgeführten fitozönclogischen Analysen und ihre praktische Bewertung. *Tiscia* 2: 47–66.
- BORBÁS V. 1881: Békésvármegye flórája. *Értekezések a természettudományok köréből* 11(18): 1–105.

- BÖLÖNI J., HORVÁTH A. 1999: Törpe mandula (*Amygdalus nana* L.). *Tilia* 7: 243–253.
<https://doi.org/10.64610/tilia.1999.07k.27>
- BÖLÖNI J., KERTÉSZ E., KIRÁLY G., VIRÓK V. 2000: A Fekete- és Fehér-Körös menti erdők botanikai értékei. *Kitaibelia* 5(1): 177–187.
- BUDAI J. 1916: Néhány adat a hazai flórához. *Magyar Botanikai Lapok* 15(6–12): 260–264.
- BUSCHMANN F. 2013: A jászberényi Jász Múzeum növénygyűjteménye. *Tisicum* 22: 259–291.
- CSAPODY V. 1953: A rizs gyomnövényei. *Annales Historico-Naturales Musei Nationalis Hungarici* 45(series nova 4): 35–45.
- CSATHÓ A. I. 2009: A mezsgyék természetvédelmi jelentősége és védelmük időszerűsége. *Természetvédelmi Közlemények* 15: 171–181.
- CSATHÓ A. J., CSATHÓ A. I. 2009: A battonya-tompapusztai Külső-gulya flóralistája. *Crisicum* 5: 51–70.
- CSATHÓ A. J., CSATHÓ A. I. 2010: A dombegyházi Battonyai út egy védelmet érdemlő mezsgyeszakaszának flórája. *Crisicum* 6: 33–57.
- CSATHÓ A. I., BEDE Á., SUDNIK-WÓJCIKOWSKA B., MOYSIYENKO I., DEMBICZ I., SALLAINÉ KAPOCSI J. 2015: A szagtalán rezeda (*Reseda inodora* Rchb.) előfordulása a Tiszántúlon. *Kitaibelia* 20(1): 48–54. <https://doi.org/10.17542/kit.20.48>
- CSIKY J., BARÁTH K., CSIKYNÉ RADNAI É., DEME J., WIRTH T., ZURDO J. A., KOVÁCS D. 2018: Pótlások Magyarország edényes növényfajainak elterjedési atlaszához VIII. *Kitaibelia* 23(2): 238–261. <https://doi.org/10.17542/kit.23.238>
- DEÁK B., TÖRÖK P., TÓTHMÉRÉSZ B., RADÓCZ SZ., LUKÁCS K., VALKÓ O. 2019: A közép-tiszavidéki halmok flórakutatásának új eredményei. *Kitaibelia* 24(1): 94–105.
<https://doi.org/10.17542/kit.24.94>
- DEÁK B., ORCSIK T., BEDE Á., VALKÓ O. 2023: A törpe mandula (*Prunus tenella*) tömeges előfordulása szántásból felhagyott kunhalmon. *Kitaibelia* 28(1): 32–38.
<https://doi.org/10.17542/kit.28.024>
- DÖVÉNYI Z. (szerk.) 2010: Magyarország kistájainak katasztere. MTA Földrajztudományi Kutatóintézet, Budapest, 876 pp.
- FEKETE R., BAK H., VINCZE O., SÜVEGES K., MOLNÁR V. A. 2022: Road traffic and landscape characteristics predict the occurrence of native halophytes on roadside verges. *Scientific Reports* 12(1): 1298. <https://doi.org/10.1038/s41598-022-05084-3>
- FELFÖLDY L. 1990: Hínár határozó. *Vízügyi hidrobiológia* 18: 1–144.
- GUIRY M. D., GUIRY G. M. 2026: AlgaeBase. World-wide electronic publication, University of Galway. <https://www.algaebase.org> (hozzáférés: 2026. 03.)
- HÁBENCZYUS A., SÜVEGES K. 2024: Néhány adat Szeged flórájához. *Botanikai Közlemények* 111(1): 1–15. <https://doi.org/10.17716/BotKozlem.2024.111.1.1>
- HERCZEG E., BARCZI A., PENKSZA K. 2006: Examinations on plants soil and in grasslands of South-East Hungary (floristical summary and the vegetation of Sap kurgan). *Tájökológiai Lapok* 4(1): 95–102.
- JAKAB G. 2005: Adatok a Dél-Tiszántúl flórájának ismeretéhez II. *Flora Pannonica* 3: 91–119.
- JAKAB G. (szerk.) 2012: A Körös-Maros Nemzeti Park növényvilága. Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság, Szarvas, 413 pp.
- JAKAB G., TÓTH T. 2003: Adatok a Dél-Tiszántúl flórájának ismeretéhez. *Kitaibelia* 8(1): 89–98.
- KAPOCSI J., DOMÁN E., BÍRÓ I., FORGÁCH B., TÓTH T. 1998: Florisztikai adatok a Körös-Maros Nemzeti Park működési területéről. *Crisicum* 1: 75–83.
- KÁRPÁTI I. 1951: *Cyperus difformis* L. – rizspalka, hazánk új rizsgyomnövénye. *Agrártudományi Egyetem Mezőgazdasági Karának Évkönyve* 2: 39–41.
- KERTÉSZ É. 1996: Adatok a Biharugrai Tájvédelmi Körzet flórájához (1986–1995). *Natura Bekesiensis* 2: 37–64.

- KERTÉSZ É. 2000: Adatok a Dél-Tiszántúl flórájához. A Békés Megyei Múzeumok Közleményei 21: 5–48.
- KIRÁLY G. (szerk.) 2007: Vörös Lista. A magyarországi edényes flóra veszélyeztetett fajai. Saját kiadás, Sopron, 73 pp.
- KIRÁLY G. (szerk.) 2009: Új magyar füvészkönyv. Magyarország hajtásos növényei. Határozókulcsok. Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság, Jósvalfő, 616 pp.
- KIRÁLY G., BARANYAI-NAGY A., KERÉKES SZ., KIRÁLY A., KORDA M. 2009: Kiegészítések a magyar adventív-flóra ismeretéhez IV. Flora Pannonica 7: 4–24.
- KIRÁLY G., KIRÁLY A. 2018: Adatok és kiegészítések a magyar flóra ismeretéhez III. Botanikai Közlemények 105(1): 27–96. <https://doi.org/10.17716/BotKozlem.2018.105.1.27>
- KIS SZ. 2022: Adatok a vasúti pionír élőhelyek flórájához a Tiszántúlon. Kitaibelia 27(1): 86–101. <https://doi.org/10.17542/kit.27.001>
- KIS SZ., MIKÓNÉ HAMVAS M., MOLNÁR V. A. 2025: Adatok a gyilkos csomorika (*Cicuta virosa* L.) ismeretéhez. Botanikai Közlemények 112(2): 191–208. <https://doi.org/10.17716/BotKozlem.2025.112.2.191>
- KORDA M. 2024: *Corydalis pumila* a Dél-Tiszántúlon és további adatok a Kis-Sárrét és a Körösmenti sík erdei flórájához. Kitaibelia 29(2): 120–128. <https://doi.org/10.17542/kit.29.057>
- KORDA M., SCHMIDT D., VIDÉKI R., HASZONITS GY., TIBORCZ V., CSISZÁR Á., ZAGYVAI G., BARTHA D. 2017: A *Gagea minima* és a *Dictamnus albus* újrafelfedezése a Dél-Tiszántúlon, valamint további florisztikai adatok az Alföldről. Kitaibelia 22(2): 304–316. <https://doi.org/10.17542/kit.22.304>
- KOVÁCS D., MÁLNÁSI-CSIZMADIA G., SOMLYAI M., TÁBORSKÁ J., TÁLÁS L. M. 2023: Adatok hazai gyűjteményes kertekben elvaduló fajokról. Kitaibelia: 28(1): 62–78. <https://doi.org/10.17542/kit.28.006>
- LÁNYI B. 1914: Csongrádmegye flórájának előmunkálatai. Magyar Botanikai Lapok 13: 232–274.
- LENDVAI G. 2021: A *Linaria biebersteinii* Bess. és a *L. angustissima* (Lois.) Borbás részleges földrajzi és virágzásfenológiai elkülönülése a Kárpát-medencében. Botanikai Közlemények 108(2): 169–184. <https://doi.org/10.17716/BotKozlem.2021.108.2.169>
- LESKU B., MOLNÁR A. 2007: A Hortobágy növényritkaságai. Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság, Debrecen, 120 pp.
- LOVAS-KISS Á., SÜVEGES K. 2022: Adatok a Dél-Nyírség és peremterületei flórájához. Kitaibelia 27(1): 68–85. <https://doi.org/10.17542/kit.27.013>
- LUKÁCS B. A., GULYÁS G., HORVÁTH D., HÖDÖR I., SCHMOTZER A., SRAMKÓ G. TAKÁCS A., MOLNÁR A. 2017: Florisztikai adatok a Tiszántúl középső részéről. Kitaibelia 22(2): 317–357. <https://doi.org/10.17542/kit.22.317>
- MIHOLCSA ZS., SZTOJKA M., VASSILEV K., RUPRECHT E. 2025: In the footsteps of sheep herds: The neonative *Xeranthemum cylindraceum* has no impact but indicates ruderalisation of overgrazed pastures in the new range. Applied Vegetation Science 28(4): e70041. <https://doi.org/10.1111/avsc.70041>
- MOLNÁR A. 1989: A bélmegyeri Fás-pusztá növényzete. Botanikai Közlemények 76: 65–82.
- MOLNÁR A. 2005: Adatok a Hortobágy flórájának ismeretéhez. In: MOLNÁR A. (szerk.) Hortobágyi mozaikok. Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság, Debrecen, pp. 41–71.
- MOLNÁR CS. 2001: A *Cenchrus incertus* M.A. Curtis és a *Tragus racemosus* (L.) All. vasúti sínek mentén. Kitaibelia 6(2): 407.
- MOLNÁR CS. 2019: A henyé kunkor (*Heliotropium supinum*) jelentős állományai a Pentezugi Vadlórezervátumban (Hortobágy). Kitaibelia 24(1): 107–108.
- MOLNÁR CS. 2021: Néhány kiegészítés a Jászság flórájához. Kitaibelia 26(1): 21–30. <https://doi.org/10.17542/kit.26.21>

- MOLNÁR CS., HASZONITS GY., MALATINSZKY Á., KOVÁCS G. K., KOVÁCS G., NAGY T., MOLNÁR V. A., TAKÁCS A. 2017: Pótlások Magyarország edényes növényfajainak elterjedési atlaszához III. *Kitaibelia* 22(1): 122–146. <https://doi.org/10.17542/kit.22.122>
- MOLNÁR CS., HASZONITS GY., MALATINSZKY Á., SÜVEGES K., BALOGH L., NAGY T., HORVÁTH S., HUDÁK K. 2018: Pótlások Magyarország edényes növényfajainak elterjedési atlaszához VI. *Kitaibelia* 23(1): 87–102. <https://doi.org/10.17542/kit.23.87>
- MOLNÁR CS., HASZONITS GY., PINTÉR B., KORDA M., PEREGRYM M., NÓTÁRI K., MALATINSZKY Á., TOLDI M., BERÁNEK Á. 2019: Pótlások Magyarország edényes növényfajainak elterjedési atlaszához IX. *Kitaibelia* 24(2): 253–256. <https://doi.org/10.17542/kit.24.253>
- MOLNÁR CS., LENGYEL A., MOLNÁR V. A., NAGY T., CSÁBI M., SÜVEGES K., LENGYEL-VASKOR D., TÓTH GY., TAKÁCS A. 2016: Pótlások Magyarország edényes növényfajainak elterjedési atlaszához II. *Kitaibelia* 21(2): 227–252. <https://doi.org/10.17542/kit.21.227>
- MOLNÁR CS., SCHMIDT D., BAUER N. 2022: Az *Iris orientalis* Mill. Magyarországon és kiegészítések idegenhonos fajok hazai elterjedéséhez. *Botanikai Közlemények* 109(2): 165–200. <https://doi.org/10.17716/BotKozlem.2022.109.2.165>
- MOLNÁR CS., SOMAY L., DEMETER L. 2024a: Adatok és kiegészítések Magyarország edényes flórájához. *Kitaibelia* 29(2): 85–119. <https://doi.org/10.17542/kit.29.031>
- MOLNÁR V. A., BAK H., BODICS D., BORDÉ S., CHABRECSEK T., FEKETE R., GILICZE B., GYURISÁN D., HUNYADI T., JORDÁN S., KELECSÉNYI P., KIS SZ., KISS G., KOLOSZÁR A., LOVAS-KISS Á., LÖKI V., MÁH Z., MÉSZÁROS A., SIMON P., SÜVEGES K., SZABÓ GY., VIKÁR J., VIZLER CS., JAKAB G., TAKÁCS A. 2024: Adatok a Pannon Ökorégió őshonos növényfajainak ismeretéhez I. (1–5). *Kitaibelia* 29(2): 160–172. <https://doi.org/10.17542/10.17542/kit.29.046>
- MOLNÁR V. A., CSÁBI M. 2021: Magyarország Orchideái. Debreceni Egyetem, Természettudományi és Technológiai Kar Növénytani Tanszék, Debrecen, 224 pp.
- MOLNÁR V. A., GULYÁS G. 2001: Adatok hazai Nanocyperion-fajok ismeretéhez VII. Az iszapnövényzet fajainak térképezése az Alföldön 2000-ben. *Kitaibelia* 6(1): 169–198.
- MOLNÁR V. A., PFEIFFER N. 1999: Adatok hazai Nanocyperion-fajok ismeretéhez II. Iszapnövényzetkutatás az ár- és belvizek évében Magyarországon. *Kitaibelia* 4: 391–421.
- MOLNÁR ZS., KIRÁLY G., FEKETE G., ASZALÓS R., BARINA Z., BARTHA D., BIRÓ M., BORHIDI A., BÖLÖNI J., CZÚCZ B., CSIKY J., DANCZA I., DOBOR L., FARKAS E., FARKAS S., HORVÁTH F., KEVEY B., LÖKÖS L., MAGYARI E., MOLNÁR CS., MOLNÁR V. A., NÉMETH CS., PAPP B., PINKE GY., SCHMIDT D., SCHMOTZER A., SOLT A., SÜMEGI P., SZMORAD F., SZURDOKI E., TIBORCZ V., VARGA Z., VOJTKÓ A., ZÓLYOMI B. 2024b: Növényzet. In: KOCSIS K. (főszerk.): Magyarország Nemzeti Atlasza – Természeti környezet. 2., átdolgozott kiadás. HUN-REN CSFK Földrajztudományi Intézet, Budapest, pp. 94–103.
- NÉMETH J. 2005: Red list of algae in Hungary. *Acta Botanica Hungarica* 47(3–4): 379–417.
- NÓTÁRI K., NAGY T., LÖKI V., LJUBKA T., MOLNÁR V. A., TAKÁCS A. 2017: Az ELTE Fűvészkert herbáriuma (BPU). *Kitaibelia* 22(1): 55–59. <https://doi.org/10.17542/kit.22.55>
- NIKLFIELD H. 1971: Bericht über die Kartierung der Flora Mitteleuropas. *Taxon* 20(4): 545–571.
- PENKSZA K., KAPOCSI J. 1998: A Maros–völgy edényes növényei I. *Crisicum* 1: 35–74.
- PÓCS T. 1981: Növényföldrajz. In: HORTOBÁGYI T., SIMON T. (szerk.) Növényföldrajz, társulástan és ökológia. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, pp. 27–166.
- RAPAICS R. 1906: Adatok Szolnok és vidéke flórájához. *Magyar Botanikai Lapok* 5(5–7): 222–227.
- RAPAICS R. 1916: Debrecen flórája. *Erdészeti Kísérletek* 18: 28–80.
- SALLAINÉ KAPOCSI J. 2009: Körös-Maros Nemzeti Park Kígyósi-pusztá területén lévő parlagszántók felmérése 2008-ban. *Crisicum* 5: 99–107.

- SCHMIDT D., MESTERHÁZY A., MOLNÁR Cs., SÜVEGES K., WOLF M., CSATHÓ A. I., BAUER N. 2024: A *Bidens connata* Muhl. ex Willd. Magyarországon és kiegészítések idegenhonos fajok hazai elterjedéséhez. Botanikai Közlemények 111(2): 161–210.
<https://doi.org/10.17716/BotKozlem.2024.111.2.161>
- SCHMOTZER A. 2019: Adatok a Heves–Borsodi-sík flórájához I. Erdei, erdősztyepp- és sztyeppfajok elterjedése. Kitaibelia 24(1): 16–65. <https://doi.org/10.17542/kit.24.16>
- SIROKI Z. 1965: Újabb florisztikai és cönológiai adatok hazánk területéről. Botanikai Közlemények 52(1): 31–34.
- Soó R. 1934: A magyar vizek virágos vegetációjának rendszertani és szociológiai áttekintése II. Magyarország Potamogetonjai I. Magyar Biológiai Kutató Intézet Munkái 7: 135–153.
- Soó R. 1938: A magyar vizek virágos vegetációjának rendszertani és szociológiai áttekintése IV. Magyar Biológiai Kutató Intézet Munkái 10: 174–194.
- Soó R. 1940: Hajdúszoboszló virágos növényei. (Pótlások Soó-Máthé Tiszántúl flórájához II.) Debreceni Szemle 14: 161–164.
- Soó R. 1948: Tiszántúl flórakutatásának újabb eredményei. (Pótlások Soó-Máthé Tiszántúl flórájához V). Borbásia 8: 48–57.
- Soó R. 1960: Magyarország új florisztikai-növényföldrajzi felosztása. Magyar Tudományos Akadémia Biológiai Csoportjának Közleményei 4: 43–70.
- Soó R. 1966: A magyar flóra és vegetáció rendszertani-növényföldrajzi kézikönyve II. Akadémiai Kiadó, Budapest, 655 pp.
- Soó R., BORSOS O. 1957: Új adatok a magyar növényvilág kézikönyvéhez. Botanikai Közlemények 47(1–2): 95–98.
- Soó R., FELFÖLDY L., IGMÁNDY J. 1942: Pótlékok nyírségi és tiszántúli flórakutatásunk eredményeihez III. Botanikai Közlemények 39: 45–56.
- Soó R., MÁTHÉ I. 1938: A Tiszántúl flórája. Magyar flóraművek II. A Debreceni Egyetem Növény-tani Intézetének kiadása, Debrecen, 192 pp.
- SÜVEGES K. 2022: Adatok néhány védett növényfaj elterjedéséhez és másodlagos élőhelyeken való előfordulásához. Kitaibelia 27(2): 183–199. <https://doi.org/10.17542/kit.27.009>
- SÜVEGES K. 2023: Adatok a Duna–Tisza köze flórájának ismeretéhez. Botanikai Közlemények 110(2): 111–154. <https://doi.org/10.17716/BotKozlem.2023.110.2.111>
- SÜVEGES K. 2025: Adatok a Duna–Tisza köze flórájának ismeretéhez II. Botanikai Közlemények 112(2): 163–190. <https://doi.org/10.17716/BotKozlem.2025.112.2.163>
- SÜVEGES K., BÁTORI Z. 2025: Alföldi páfrány-előfordulások másodlagos élőhelyekről. Kitaibelia 30(1): 3–14. <https://doi.org/10.17542/kit.30.062>
- SÜVEGES K., LÖKI V., LOVAS-KISS Á., LJUBKA T., FEKETE R., TAKÁCS A., VINCZE O., LUKÁCS B. A., MOLNÁR V. A. 2019: From European priority species to characteristic apophyte: *Epipactis tallosii* (Orchidaceae). Willdenowia 49(3): 401–409. <https://doi.org/10.3372/wi.49.49310>
- SÜVEGES K., TAKÁCS A., NAGY T., SCHMOTZER A., KOSCSÓ J. 2020: Florisztikai adatok a Tiszántúl északi pereméről II.: Borsodi-ártér és Sajó–Hernád-sík. Kitaibelia 25(2): 169–186.
<https://doi.org/10.17542/kit.25.169>
- SÜVEGES K., TAKÁCS A., TÓTH K., TÖRÖK P., VIKÁR J., MOLNÁR Cs. 2021: Taxonomical and chorological notes 14 (138–152). Studia Botanica Hungarica 52(1): 65–79.
<http://doi.org/10.17110/StudBot.2021.52.1.65>
- SÜVEGES K., VALKÓ O., KELEMEN A., TÖLGYESI Cs., BEDE Á., GODÓ L., BORZA S., DEÁK B. 2025: Rare and data-deficient weed flora of East Hungarian kurgans – a large-scale survey. Acta Botanica Hungarica 67(4): 457–488. <https://doi.org/10.1556/034.67.2025.4.6>
- SÜVEGES K., VALKÓ O., KELEMEN A., TÖLGYESI Cs., BEDE Á., GODÓ L., BORZA S., DEÁK B. 2026: Adatok az Alföld kunhalom-flórájának ismeretéhez. Kitaibelia 31(1): 31–44.
<https://doi.org/10.17542/kit.31.087>

- SÜVEGES K., VINCZE O., LÖKI V., LOVAS-KISS Á., TAKÁCS A., FEKETE R., TÜDÖSNÉ BUDAI J., MOLNÁR V. A. 2022: Native and alien poplar plantations are important habitats for terrestrial orchids. *Preslia* 94(3): 429–445. <http://doi.org/10.23855/preslia.2022.429>
- SZUJKÓ-LACZA J., FEKETE G., KOVÁTS D., SZABÓ L., SIROKI Z. 1982: The vascular plants of the Hortobágy National Park. In: SZUJKÓ-LACZA J. (ed.) *The Flora of the Hortobágy National Park*. Akadémiai Kiadó, Budapest, pp. 105–169.
- TAKÁCS A., NAGY T., SRAMKÓ G., LOVAS-KISS Á., SÜVEGES K., LUKÁCS B. A., FEKETE R., LÖKI V., MALATINSZKY Á., E. VOJTKÓ A., KOSCSÓ J., PFLIEGLER W. P., NÓTÁRI K., MOLNÁR V. A. 2016: Pótlások a Magyarország edényes növényfajainak elterjedési atlaszához I. *Kitaibelia* 21(1): 101–115. <https://doi.org/10.17542/kit.21.101>
- TAKÁCS A., SCHMOTZER A., JAKAB G., DELI T., MESTERHÁZY A., KIRÁLY G., LUKÁCS B. A., BALÁZS B., PERIĆ R., ELIÁŠ P. jun., SRAMKÓ G., TÖKÖLYI J., MOLNÁR V. A. 2013a: Key environmental variables affecting the distribution of *Elatine hungarica* in the Pannonian Basin. *Preslia* 85(2): 193–207.
- TAKÁCS A., SCHMOTZER A., SÜLYÖK J. 2013b: Florisztikai adatok a Sajó–Hernád-sík területéről. *Kitaibelia* 18(1–2): 73–88.
- TAKÁCS A., SÜVEGES K., LJUBKA T., LÖKI V., LISZTES-SZABÓ Zs., MOLNÁR V. A. 2015: A Debreceni Egyetem Herbáriuma (DE) II.: A „Siroki Zoltán Herbárium”. *Kitaibelia* 20(1): 15–22. <https://doi.org/10.17542/kit.20.15>
- TAKÁCS A., WIRTH T., SCHMOTZER A., GULYÁS G., JORDÁN S., SÜVEGES K., VIRÓK V., SOMLYAY L. 2020: *Cardamine occulta* Hornem. Magyarországon, és a dísznövénykereskedelem más portyautasai. *Kitaibelia* 25(2): 195–214. <https://doi.org/10.17542/kit.25.195>
- TAKÁCS A., ZÁKÁNY A., GULYÁS G., KOSCSÓ J., SRAMKÓ G. 2014: Florisztikai adatok a Tiszántúl északi pereméről. *Kitaibelia* 19(2): 275–294.
- TAKÁCS A., ZSÓLYOMI T. 2010: Adatok a Taktaköz flórájának ismeretéhez. *Kitaibelia* 15(1–2): 25–34.
- TAMÁS J., VIDA G., CSONTOS P. 2017: Contributions to the fern flora of Hungary with special attention to built walls. *Botanikai Közlemények* 104(2): 235–250. <https://doi.org/10.17716/BotKozlem.2017.104.2.235>
- TIMÁR L. 1943: A tutajok növényzete a Tisza szegedi szakaszán. *Acta Botanica Universitatis Szegediensis* 2: 43–53.
- TIMÁR L. 1948: A Tisza- és a Marosmente új növényei. *Borbásia* 8(1–8): 58–61.
- TIMÁR L. 1950: A Tiszameder növényzete Szolnok és Szeged között. *Debreceni Tudományegyetem Biológiai Intézeteinek Évkönyve 1950*: 72–145.
- TIMÁR L. 1953: A Tiszamente Szolnok–Szeged közti szakaszának növényföldrajza. *Földrajzi Értesítő* 1: 87–113.
- TIMÁR L. 1954a: A Tiszazug növényföldrajza. *Földrajzi Értesítő* 3: 554–567.
- TIMÁR L. 1954b: Adatok a Tiszántúl (Crisicum) flórájához. *Annales Biologicae Universitatum Hungariae* 2: 491–499.
- TIMÁR L. 1957: Die botanische Erforschung des Sees Fehértó bei Szeged. *Acta Botanica Hungarica* 3(3–4): 375–389.
- TÓTH T. 2003: Újabb adatok a Dél-Tiszántúl flórájának ismeretéhez. *A puszta* 20: 135–170.
- UBRIZSY G. 1949: Adatok a Tiszántúl (Crisicum) flórájának ismeretéhez, különös tekintettel Szarvas és környékére. *Borbásia* 9(1–2): 7–15.
- UJVÁROSI M. 1937: Hajdúnánás vegetációja es flórája. *Acta Geobotanica Hungarica* 1: 169–214.
- UJVÁROSI M. 1940: Pótlások Soó–Máthé „Tiszántúl flórájához”. *Debreceni Szemle*. 14: 104–107.
- UJVÁROSI M. 1941: Adatok a borsodi sík flórájához Budai József gyűjtéséből (Pótlások Soó–Máthé: Tiszántúl flórájához III.). *Debreceni Szemle*. 15: 6–10.
- ZSÁK Z. 1941: Florisztikai adatok a hazai növényvilág ismeretéhez. *Botanikai Közlemények* 38: 12–34.

Contributions to the flora of Crisicum, Eastern Hungary

K. SÜVEGES

Lendület Seed Ecology Research Group, Institute of Ecology and Botany, Centre for Ecological Research, 2163 Vácrátót, Alkotmány u. 2–4, Hungary; eska1994@gmail.com

Received: 24.03.2026; Revised: 16.05.2026; Accepted: 18.05.2026

Key words: floristical research, irrigation channel, nature conservation, rare species, secondary habitats, wetland vegetation.

In this paper, I present floristical observations from the Crisicum flora region. I publish a total of 270 occurrence records from 25 geographical micro-regions, belonging to 88 taxa. The species presented include protected species (e.g., *Bassia sedoides*, *Elatine hungarica*, *Heliotropium supinum*, *Inula germanica*, *Linaria biebersteinii*), species with insufficient distribution data (e.g., *Arctium minus*, *Barbarea stricta*, *Ranunculus baudotii*, *Ranunculus peltatus*, *Rumex maritimus*), rarer aquatic plants (*Najas minor*, *Potamogeton berchtoldii*, *Potamogeton pusillus*, *Zannichellia palustris*), native or archaeophyte annuals showing a tendency to spread (e.g. *Filago vulgaris*, *Papaver hybridum*, *Xeranthemum cylindraceum*), plants of interest in terms of plant geography (e.g. *Bupleurum affine*, *Corispermum nitidum*, *Cyperus flavescens*, *Cyperus pannonicus*, *Scutellaria altissima*), alien taxa (e.g. *Galium humifusum*, *Helminthia echioides*, *Lepidium virginicum*) and fern species (e.g. *Asplenium adiantum-nigrum*, *Gymnocarpium robertianum*). I publish data on numerous occurrences from major canals in the Great Hungarian Plain and their immediate surroundings. I describe observations from grasslands, field margins, various wetland habitats, planted poplar groves, disturbed weed communities, railway tracks, and other anthropogenic environments, and I also correct a previously misreported floristic observation.

Citation: Süveges K. 2026: Adatok a Tiszántúl (Crisicum) flórájához. Bot. Közlem. 113(1): 15–46. <https://doi.org/10.17716/BotKozlem.2026.113.1.15>